

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po podli:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto naprej . . . K 36—	celo leto naprej . . . K 40—
pol leta 18—	za Ameriko in vse druge države:
četrt leta 9—	celo leto naprej . . . K 48—
na mesec 3—	

Vprašanjem glede inšertov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna. Upravičeno (spodaj, dvoristično levo). Kmalova ulica št. 5, telefon št. 88.

Izjava vseh dan svetovni inšertni modelje in praznike.

Inšerti se plačujejo po posameznem prostoru in sicer: 1 mm visok, ter 54 mm širok prostor: enkrat po 12 vln, dvakrat po 11 vln, trikrat po 10 v. Poslano (enak prostor) 30 vln, parti in zahvale (enak prostor) 20 vln. Pri večjih inšertih po dogovoru.

Novi naročniki naj pošljejo naročnine čisto po nakazilu. Na samo plačilo naročnine brez poslatve denarja se ne moremo nikakor ozirati.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 88.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hoči ponj:

celo leto naprej K 32—	četrt leta 8—
pol leta 16—	na mesec 2-70

Posamezna številka velja 14 vinarjev

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Kmalova ulica št. 5 (v l. nadst. levo), telefon št. 34.

Konec vojne z Rusijo.

Mirovna pogodba z Ukrajinci. — Boljševiki proglašajo vojno za končano.

Dunaj, 11. februarja. (Kor. urad.) Iz Bresta Litovskega poročajo 10. februarja: Za obravnavanje političnih vprašanj postavljena nemško - avstro-ogrsko - ruska komisija je imela večeraj in danes seje.

V današnji seji je sporočil predsednik ruske delegacije po naročilu svoje vlade, da Rusija ne vztraja pri formalni mirovni pogodbi, marveč da proglašajo vojno za končano ter odreja takojšnjo popolno demobilizacijo ruskih bojnih sil.

Za nadaljnje razgovore, ki so potrebni vsled te situacije, med državno veliko nacionalno sporno vprašanja obojestranskih diplomatskih, konzularnih, pravnih in gospodarskih vprašanj, je opozoril gosp. Trocki na pot direktnih pogajanj med udeleženi vladi in potem v Petrogradu se mučeti komisij štirizveze.

Dunaj, 10. februarja. (Kor. urad.) Iz Bresta Litovskega poročajo dne 9. februarja:

Ko je nastopila zadnja pavza v pogajanjih, se je lahko razglasilo, da je najdena podlaga za sklep miru med štirizvezo in ukrajinsko ljudsko republiko. Odkar so se delegacije vrstile v Brest Litovsk, so se nadaljevala pogajanja na tej podlagi. Vsled energičnega in neumornega dela komisij in vsled duha spravljivosti in obojestranske popustljivosti, ki navdaja vse stranke, se je bilo posrečilo dela tako pospešiti, da jih je bilo mogoče tekoma večerajšnjega dneva dokončati in da je bilo mogoče končno redigirati pogodbo in jo podpisati. Tehnične težkote, ker je bilo treba izgotoviti pet pogodbениh besedil, so bile krive, da je bila svedena zaključna seja in podpisane mogoče šele v prvih jutranjih urah dne 9. februarja.

Državni tajnik dr. v. Kuhlmann je otvoril kot predsednik sejo malo pred 2. uro ponoči s tem - le nagovorom:

„Gospoda moja! Nikdo izmed Vas ne bo podcenjeval zgodovinskega pomena te ure, v kateri so se sestali zastopniki štirih zavezniških držav z zastopniki ukrajinske ljudske republike v tej dvorani, da podpisajo prvi mir, ki se sklepa v tej svetovni vojni. Da se podpisne ta mir z mlado državo, ki je vznikla iz viharjev velike vojne, je zastopnikom zavezniških delegacij v posebno zadoščenje. Naj bi bil to prvi mir v celni vrsti blagoslovljenih mirovnih sklepov, blagoslovljen tako za zavezniške države, kakor tudi za ukrajinsko republiko, kateri želimo za njeno prihodnost vse najboljši.“

Predsednik ukrajinske delegacije, gospod Sevrjuk, je odgovoril:

„Z veseljem vidimo, da se pričinja z današnjim dnevom mir med štirizvezo in Ukrajino. Pripeljali smo se sem z upanjem, da moremo doseči splošen mir in končati bratomorno vojno. Politični položaj pa je tak, da se tu niso sestale vse države, da podpisajo splošen mir. Navdani vroče ljubezni do svojega naroda in spoznavajoč, da je ta dolga vojna izčrpala kulturne in narodne sile našega naroda, moramo odlošle uporabiti vse svoje sile ter storiti vse, da vzbudimo nov čas prerojenja. Trdno prepričani, da končamo to vojno v interesu naših širokih demokratičnih mas in da bo ta vojna pripomogla k splošnemu končanju vse vojne, tu radi ugotavljamo, da je imelo dolgo delo tu v Brestu Litovskem uspeh in da smo dosegli demokratičen, in za oba dela časten mir.“

Z današnjim dnevom stopa ukrajinska ljudska republika, prerojena k novemu življenju, kot samostojna država v krog držav. Ona ustavlja na svoji fronti vojno in bo poskrbela, da se oživi in razcveto k novemu življenju vse sile, ki so v njej skrite.“

Državni tajnik dr. v. Kuhlmann je nato povabil pooblaščenega zastopnika

da naj podpisajo mirovno pogodbo. Ob 1. uri 59 minut je podpisal zunanji minister grof Czernin kot prvi za avstro - Ogrsko določeni izvod avstro-ogrsko - ukrajinske mirovne pogodbe, ob 2. uri in 20 minut so bili vsi izvodi podpisani.

Mirovna pogodba se pričinja s temile uvodnimi stavki:

Ker se je ukrajinski narod proglašal tekom sedanjega svetovne vojne za neodvisen in izrazil željo, da se napravi med ukrajinsko ljudsko republiko in z Rusijo v vojni se nahajajočimi državami mirovno stanje, so sklenile vlade Nemčije, Avstro - Ogrske, Bolgarske in Turčije skleniti z vlado ukrajinske ljudske republike mirovno pogodbo. S tem hočejo storiti prvi korak k trajnemu in za vse dele častnemu svetovnemu miru, ki naj nele konča grozote vojne, marveč naj pripomore tudi k obnovitvi prijateljskih stikov med narodi na političnem, pravnem, gospodarskem in duševnem polju.

Po naštetju došli pooblaščenec slede določbe:

Člen prvi. Nemčija, Avstro - Ogrska, Bolgarska in Turčija na eni strani in ukrajinsko ljudsko zastopstvo na drugi strani izjavljajo, da je vojno stanje med njimi končano. Pogodbo sklepajoče stranke so odločene, da žive odslej med seboj v miru in prijateljstvu.

Člen drugi. 1. Med Avstro - Ogrsko na eni strani in ukrajinsko ljudsko republiko na drugi strani bodo obstajale, v kolikor bosta mejili obe državi druga ob drugo, iste meje, kakor so ob izbruhu sedanjega vojne obstajale med avstro - ogrsko monarhijo in Rusijo.

2. Bolj proti severu bo potekala meja ukrajinske ljudske republike, pričeni od Tarnograda, v splošnem v črti Bjelgoraj - Ščebrecin - Krasnostav - Puhacov - Radzin - Mjdzirečje - Sarnaki - Mjelnik - Visoko Litovsk - Kamjencev Litovskij - Pružani - Vigonovsko - Jezero.

V podrobnem bo mešana komisija določila te meje po etnografskih razmerah in upoštevajoč želje prebivalstva.

3. V slučaju, da bi imela ukrajinska ljudska republika skupno mejo še s katero drugo državo štirizveze, se pridržujejo tozadevno posebnih dogovorov.

Člen tretji. Nemudoma po ratifikaciji mirovne pogodbe se prične izpraznjevanje in predaja teh pokrajin. Način izvedbe izpraznitve in predaje opuščenih pokrajin bodo določili pooblaščenec interesiranih delov.

Člen četrty. Takoj po ratifikaciji mirovne pogodbe se prične diplomatskim in konzularni odnosoma med pogodbo sklepajočimi strankami. Čim dalekosežnejša pripustitev obojestranskih konzulov ostane pridržana posebnim dogovorom.

Člen peti. Pogodbo sklepajoča dela se odpovesta medsebojno povračila vojnih stroškov, t. j. državnim izdatkom za vojno, ter se odpovesta obojestransko povračila vojne škode, t. j. one škode, ki je nastala njim in njih državljanom v vojnem ozemlju vsled vojaških odredb in operacij, vstevši v sovražni deželi izvršene rekvizicije.

Člen šest. Obojestranski vojni vjetniki se bodo poslali domov vno v kolikor ne žele s privolenjem države, kjer se nahajajo, ostati na njenem ozemlju ali oditi k drugo deželo. Ureditev s tem v

zvezi „stoječih vprašanj se izvrši potom posameznih pogodb, določenih po členu osmem.

Člen sedmi je zelo dolg in obsežen ter urejuje bodoče gospodarske odnose med državami štirizveze in ukrajinsko ljudsko republiko po tehle načelih:

Začasno do 31. julija t. l. se zavzeta pogodbo skepajoča dela, da si dobavljata preostanke poljedelskih in industrijskih proizvodov, kolikor jih ostane nad lastno uporabo. Množino blaga in cene bo določila komisija, ki se sestane takoj, ko bo podpisana mir. Izmena se bo vršila deloma potom državnih ali od države kontroliranih central, deloma v prostem prometu.

Do sklepa končne trgovinske pogodbe, na vsak način pa do poteka šest mesecev po sklepu splošnega mira, bo provizorični dogovor uredil obojestranski promet z blagom. Ta dogovor se sme od 30. junija 1919 naprej šestmesečno odpovedati. Ta provizorij zopet uveljavlja za promet med Avstro-Ogrsko in Ukrajino obojestranske pogodbene carine, ki so veljale do izbruha vojne v prometu med Avstro-Ogrsko in Rusijo. Provizorij vsebuje razen tega vse važnejše določbe naših prejšnjih trgovinskih pogodb z Rusijo, v kolikor jih je mogoče uporabiti glede Ukrajine. Poleg tega je zagotovljen prosti prevoz v Azijo, zlasti v Perzijo, kateri prevoz je prej Rusija zapirala. Končno se določa: V gospodarskem prometu med pogodbenimi carinskimi ozemli obeh držav, avstro - ogrsko monarhijo na eni strani in Ukrajino na drugi strani, ne bo zahtevala Ukrajina nobenih prednosti pred onimi, ki jih priznava Avstro - Ogrska Nemčiji ali kak drugi z njo s cariniko zvezdno državo, ki neposredno ali s posredovanjem kake druge dežele meji na njo ali na deželo, ki je v carinski zvezi z Nemčijo. Isto velja obratno za Ukrajino.

Člen osmi. Posamezne pogodbe z ukrajinsko ljudsko republiko bodo uredile obnoveitev javnih in privatnih pravnih odnosov, izmenov vojnih vjetnikov in civilnih internancev, vprašanje o postopanju trgovskih ladjami, ki so v oblasti nasprotnika. Te pogodbe tvorijo bistven del sedanje mirovne pogodbe in stopijo, v kolikor je to mogoče, istočasno v veljavo.

Člen deveti. V tej pogodbi podani dogovori tvorijo neločljivo celoto.

Po členu, ki govori o izročitvi besedil mirovne pogodbe, ki je pisana v nemškem, madjarskem, bolgarskem, turškem in ukrajinskem jeziku, določa končno določitev, da se bo mirovna pogodba ratificirala in da se bodo tozadevne listine čim prej izročile na Dunaju. Z ratifikacijo stopa mirovna pogodba v veljavo.

Ločeno od te mirovne pogodbe se bodo sklenile štiri posebne pogodbe med državami štirizveze in Ukrajine ter so te pogodbe že sestavljene in bodo podpisane te dni. Ore za točke omenjene v členu osmem.

★

Dunaj, 9. februarja. V imenu parlamentarnega zastopstva Ukrajincev v državnem zboru je poslal načelnik ukrajinskega kluba dr. Petruševič cesarju zahvalno brzojavko, v kateri pravi: V vsiženem momentu, ko se razglašava vesela vest, da je ukrajinska država s sklepom miru z vlado Vašega Veličanstva in z vladi zavezniških držav na čelu vsem drugim ustavila krvoprelitje, se čuti ukrajinski parlamentarni zastop primoran čestitati Vašemu Veličanstvu kot najmočnejšemu pospeševalcu miru, s čigar privolenjem se je sklenil mir z Ukrajino. Pri tem za človeštvo velevažnem dogodku izražamo zaupanje, da bo prinesel prihajajoči mir tudi Ukrajincem monarhije popolno narodno in politično svobodo.

Dunaj, 9. februarja. Danes podpisani mir centralnih držav z Ukrajino, prvi mir med skoraj štiriletno svetovno vojno, nima samo diplomatskega, marveč tudi gospodarskega in moralnega velikega pomena. Predvsem pa je nad vse važen v vojaškem oziru. Na vzhodnem bojišču so stale naše in naših zavezniškov čete v eni sami dogi črti, kakor je vsa svetovna zgodovina ni niti približno poznala. Na eni točki je sedaj pretrgana ta fronta. In ta del fronte je bil ravno najbolj ogrožen, tam so se vršili najbolj luti boji ob vzhodnih mejah monarhije. Ta del fronte leži sredi med rusko in romunsko fronto, ki je sedaj pretrgana. Če tudi se bo morala mlada Ukrajina, ki se vrača sedaj k miru, boriti v svojem notranjem z velikimi težavami, če tudi ravno sedaj bojuje silen boj z boljševiki in nezadovoljnimi ter se mora braniti tudi proti sovražnostim romunske armade, vendar mora priznati tudi Ukrajina, da je blaginja miru v prvi vrsti zaslug naša armade. Brezprimerna odporna sila, živavost in junastvo avstro - ogrskih čet in njenih zavezniškov so tri in pol leta v Karpatih, v Galiciji in Voliniji dokazovali vsakemu sovražniku, da so vse trditve entente o utrujenosti, slabotnosti, polomu in lakoti v Avstro - Ogrski le laž in hujškanje ter so dali ti boji vsakemu sovražnemu vojaku dokaz o moči monarhije. Vsled sklepa miru bodo v kratkem proste velike skupine čet ter jih bo mogoče uporabiti na drugih bojiščih, kjer je stal sovražnik dosedaj s bistveno premočjo našim vojakom nasproti.

Berolin, 3. februarja. Vest o sklepu miru z Ukrajino je izzvala veselo presenečenje. Tudi časopise daje izraza veselju zadoščenju nad sklepom miru ter opozarja zlasti na gospodarski pomen tega miru. „Lokalanzeiger“ piše: Važno pogodbo z Ukrajino leži za centralne države v poglavitnem na gospodarskem polju. Pričakujemo, da se naše upanje tudi resnično izpolni. Kaj bo storil gospod Trocki, še ne vemo. Mislimo pa, da nas bo vsakdo razumel, če pravimo, da je to skrb, ki jo lahko mirno prepustimo njemu samemu. „Berliner Tageblatt“ piše: Mir z Ukrajino je velik uspeh zavezniškov in njih zastopnikov. „Vossische Ztg.“ pravi, da je sklep miru raztrgal železni obroč sovražnikov, s katerim je enteta obdala od početka vojne centralne države. Sicer pa si moramo biti na jasnem, da bo imel mir z Ukrajino pravi pomen šle potem, če bo pripomogel na katerikoli poti do miru z vso dosedanjim Rusijo.

Dunaj, 9. februarja. Vsled skepa miru z Ukrajino bodo v kratkem proste one avstro-ogrsko in nemške čete, ki stoje med Luckom in Črnovicami. Te čete bo mogoče uporabiti na drugih bojiščih. Kako nalogo bodo dobile te čete, je odvisno od nadaljnjega razvoja pogajanj s petrogradsko vlado in Romunijo. Kakor hitro bo določena meja med Poljsko in Ukrajino, se bodo mogle naše čete umakniti iz ukrajinskega ozemlja v Voliniji in istočasno se bodo umaknile rusko-ukrajinske čete iz okupiranega dela vzhodne Galice. Tako dolgo, da se ta pokrajinska vprašanja rešijo, ostanejo avstro-ogrsko čete v spornih delih dežele kot mirovna garnizija. Sedaj zbiraajo čete v omenjenih pokrajinah in sicer predvsem tehnične čete, da popravljajo železnice in železniške zveze z Ukrajino. Pri Brodih se ta dela že z vso naglico vrše. Istočasno se pripravljajo železniški vozovi za izmenjo blaga. Posebna komisija bo uredila vprašanje izmene vojnih vjetnikov. Pri tem pa je treba spoznavati z rusko vlado, v kolikor gre za paritetično odpuščanje avstro - ogrskih častnikov in vojakov iz taborišč, ki leže zmag Ukrajine.

Berolin, 9. februarja. V političnih krogih ne pripisujejo sklepu miru z Ukrajino posebnega pomena, pač pa pričakujejo sedaj hitro odločitev s strani Trockega in Romunske.

Izmena civilnih vjetnikov.

Dunaj, 9. februarja. Na podlagi pogajanj, ki se vrše v Petrogradu med avstro-ogrsko in rusko komisijo, je prišlo dne 31. januarja do sporazuma, ki v bistvu določa,

da naj se čim prej pošljejo v domovino brez ozira na število v Rusiji se nahajajočih civilnih avstrijskih in ogrskih državljanov in obratno te - le kategorije: 1. žene in dekleta, 2. moški pod 16 in nad 45 let, 3. moški nad 16 in 45 letom, ki so zaradi bolezni ali hih nesposobni za vojaško službo, 4. zdravniki in duhovniki brez ozira na njih starost. Pri določanju nesposobnosti za vojaško službo je uporabiti ista načela, kakor za vojne vjetnike. Iz vojaških vzrokov se sme izmed civilnih oseb zadržati največ 10. Poročati pa je o vzrokih. Glede drugih civilnih vjetnikov je mogoče od slučaja do slučaja skleniti sporazum. Zgoraj omenjene osebe, ki so bile tekom vojne odpeljane na kak drugo bivališče, imajo pravico, da si izberejo, ali se hočejo vrniti na svoje prejšnje bivališče ali v svojo domovino. Vrnitev v prejšnje bivališče se lahko odreže, če nasprotujejo temu važni vojaški ali politični vzroki. Pri vrnitvi v domovino ali v prejšnje bivališče morajo dobiti te osebe prosto prehrano in prosto vožnjo. Dovoljena je tudi prilaga do 50 kg.

ZADNJI SPORI Z BOLJŠEVIKI V BRESTU LITOVSKEM.

Dunaj, 10. februarja. (Kor. urad.) Iz Bresta Litovskega poročajo dne 8. februarja:

V dopoldanski seji avstro - ogrsko-nemško - ruske komisije za ureditev političnih in teritorialnih vprašanj je govoril državni tajnik dr. v. Kuhlmann najprej o vprašanju izvoza gotovih, baje poizvojenih brzojav petrogradske brzojavne agencije, pri čemer je konstatiral, da so te brzojavke dosepele v Kodani, oziroma v Stockholm kot poročila petrogradske brzojavne agencije iz Petrograda.

Predno je konferenca prešla na dnevni red, na katerem je bilo nadaljevanje razgovora o udeležbi poljskih zastopnikov pri mirovni pogajanjih, je g. Trocki protestiral proti nemško - avstro - ogrski časopisni gonji, ki da ima namen, očitati ruski delegaciji zavlačevanje mirovni pogajanj. Trocki je opozarjal, da je bil zaradi velikega pomena od nasprotne strani objavljeneh pogovov odmor potreben, da ruska vlada te pogovje preštudira.

Državni tajnik dr. von Kuhlmann je zavrnil očitane glede nemškega časopisa ter je izjavil, da je nemški časnikar zadosti moža, da si lahko neodvisno ustvari svoje mnenje. Odločno je tudi zavrnil trditve, češ, da so predsedniki zavezniških delegacij odgovorni za zavlačevanje pogajanj ter je izjavil, da bi bili pri prav blizu zadovoljivi rešitvi, če bi bilo pršo do sporazuma v teoretičnih točkah. Misli, da ustreže željam Trockega, če bo v eni prihodnjih sej skupno razloži uspehe dosedanjih pogajanj.

Grof Czernin je izjavil, da avstro - ogrsko časopise izraža svoje mnenje o boljševiki brez vpliva vlade. Nasproti nadaljnjemu ugovoru Trockega je konstatiral grof Czernin, da v Avstriji in na Ogrskem obstoječe cenzurne oblasti ne morejo provzročiti pozitivnih izjav časopisa. Cenzurne oblasti bi mogle vedno le nastopati negativ, ter v omejeni smeri preprečiti škodljive izjave časopisja. V Avstriji in na Ogrskem, kolikor je znano njemu, že dolgo ni bil noben časopis ustavljen.

Nato sta prebrala na zahtevo Trockega člana ruske delegacije, Bobrznyski kot strokovnjaka za polj. zadeve daljši spis, v katerem se imenujeta Bobrznyski in Radek kot edina poklicana zastopnika poljskega naroda, se zahteva takojšnja odstranitev sedanjih vladnih organov na Poljskem, se izreka obtožba proti dosedanjemu razvoju samostojnosti Poljske in se sklicuje na Poljake, ki se bojujejo v nemški in avstro - ogrski armadi.

Na vprašanje dr. v. Kuhlmann a, ali je ravnokar prebrani dokument oficijalen sporočilo ruskega odposlanstva, je odgovoril Trocki, da je navedeno naziranje le v toliko veljavno in oficijalno, v kolikor je to ruska delegacija začetkom sedanjega obravnavanja določila.

Državni tajnik dr. von Kuhlmann je nato izrazil mnenje, da postopanje ruske delegacije ni ničesar drugega, kakor da govori skozi okno ter je odločno odklonjal, sprejeti kakršnokoli izjavo, ki ni vnaprej označena kot oficijalna izjava nasprotne delegacije. Izrazil je tudi bojazen, da se potrpljenje predsednikov zavezniških delegacij s takimi stvarmi težko zlorablja in da morajo ostati resni dvomi, ali Rusi res nameravajo priti pri pogajanjih do zaključka.

General Hoffmann je protestiral proti drznosti Bobrznyskega in Radeka, da govorita v imenu pripadnikov nemške vojske ter se je postavil za vojaške nemške vojske poljske narodnosti, ki da so na vseh bojiščih bojevali za svojo domovino.

Trockij je odgovoril, da smatra naziranje in sodbu v zvezi njegove delegacije zastopanih Poljakov za izredno važne glede na stališče njegove delegacije napram tem vprašanjem.

Državni tajnik dr. von Kuhlmann je zaključil nato sejo s pripombo, da naj se po želji ruske delegacije v prihodnji seji v celoti obravnavajo uspehi dosedanjih del.

Bern, 9. februarja. (Kor. urad.) „Secolo“ poroča iz Petrograda, da nasto-

pajo ruski delavski delegati v Brestu Litovskem zadnje dni zelo energično. Domnevajo pa je, da gre samo za epizodo, ki ne bo vplivala na potek pogajanj. Pogajanja se bodo kmalu končala s separatnim mirom. Splošni položaj Rusije je tak, da si maksimalistična vlada ne sme dovoljovati nepotrebnih taktičnih ciljev.

Lipsko, 9. februarja. »Leipziger Neueste Nachrichten« poročajo iz Berlina: Če se nam posreči, skleniti mir z Ukrajino, bomo morali tudi drugače urediti svojo politiko napram petrogradski vladi. Nobenega pomena nima, občudovati še nadalje talmodsko modrost Trockega. Tako je prišel čas, da postavimo Trockega pred vprašanje, ali hoče vojno ali mir. Najbrže so bo tudi še enkrat revidiralo stališče centralnih držav napram na vzhodu zasedenim pokrajinam. Lahko si n. pr. mislimo, da se pogajanja s Tročkim razbijejo in da bo potem treba zopet poseči po voljskih zagotovilih na vzhodu, kakor jih je nujno želelo armadno vodstvo. Lahko si mislimo tudi, da se bo Nemčija konsekvntno ozirala na stališče grofa Czernina, katero je izjavil pred avstrijsko delegacijo, in da ne bo prišlo, kakor se je dosedaj hotelo, do rešitve poljskega vprašanja v avstrijskem smislu.

Homatije na Ruskem.

Dunaj, 10. februarja. Vesti iz Rusije zatrjujejo, da odločitev v bojih med Ukrajinci in petrogradskim boljševiškim sovjetom še ni padla. V zadnjih dneh se nagiba sreča zopet na stran boljševikov, ki so v posesti vseh večjih mest. Avstrijska vlada je dovolila, da vstopijo avstrijske tkz. ukrajinske legije v armado ukrajinske Rade, da kot dobro izurjene čete pomagajo v boju proti boljševikom.

Petrograd, 6. februarja. (Koresp. ur.) Predsednik sovjeta ljudskih komisarijev je povodom končanja protirevolucionarnega gibanja ukrajinske Rade in povodom poraza Dutovovih pristavil izdajati - le ukaz: Sovjetove čete so včerajšnji dan 29. januarja v Kijev. Strategične operacije in vrhovno poveljstvo nad četami je imel v rokah pomočnik vojnega tajnika. Kijevska garnizija se je z avstrijsko pridružila njegovim četam. Proglasila je kijevsko Rado za odstavljeno. Generalno tajništvo je zbežalo in izginilo. Izvršilni odbor sovjeta v Ukrajini s svojim ljudskim tajništvom v Harkovu se je proglasil za vrhovno oblast v Ukrajini ter je stopil v federativno zvezo z Rusijo. Glavni izvršilni odbor in ljudsko tajništvo sta prenesla dne 2. februarja svoj sedež v Kijev. Čete ukrajinske Rade na jugo - zapadni fronti ter na romunski fronti so se prostovoljno razšle. Glavni izvršilni odbor je sklical kongres. Vsa mesta in gubernije so naznanile, da se bodo udeležile tega kongresa. Čete sovjeta so prevzele vse občinske in državne naprave. Podpisani Ljening.

Pariz, 9. februarja. Iz Petrograda poročajo: General Aleksejev, bivši vrhovni poveljnik ruske armade, koraka proti severu ter je zasedel že več železniških postaj med Harkovom in Voronežem.

Stockholm, 8. februarja. Glasom sem dospeli vesti so včeraj in predvčeršnjim čete zopet pletle po Petrogradu. Prišlo je v raznih delih mesta do bojev. Agentov boljševiške vlade in Rdečih gard se prebivalstvo silno boji. Neprestano se vrše hišne preiskave in nešteto oseb je bilo aretiranih.

Berolin, 9. februarja. »Lokalanzeiger« poroča, da je general Kaljedin zbežal v Perzijo, ker je izbruhnil ob Donu splošna vstaja Kozakov.

Stockholm, 8. februarja. Ukrajinski informacijski urad poroča o velikih zmagi nad boljševiki, pri čemer so Ukrajinci vplenili mnogo vojnega materiala. Ukrajinska delegacija v Brestu Litovskem je dobila iz Kijeva poročilo, da so čete Rade v veliki bitki pri Sarniju popolnoma porazile boljševike ter vplenile 300 strojnih pušk, 200.000 pušk in 200 obloženih municijskih voz. Dne 4. februarja je bila brzokajna zveza s Kijevom zopet popravljena. Poskus boljševikov, zavzeti Kijev, se je popolnoma ponesrečil. Boljševiki so bili poraženi in so imeli 3000 mrtvih.

Stockholm, 9. februarja. V Kijevu se je vršilo zborovanje ukrajinskih dijakov iz Avstrije, večinoma vojni vjetnikov. Sklenili so, ustanoviti Rado avstrijskih Ukrajincev z nalogo, zbrati vjete begunce in evakuirane, ustanoviti iz njih polke ukrajinskih strelcev ter korakati z njimi proti boljševikom v boj proti anarhiji.

Bern, 9. februarja. Ukrajinski tiskovni urad potrjuje vest, da so bili maksimalisti pregnani iz kijevske gubernije. Ukrajinsko brodogradništvo je v podporo centralne Rade pripeljalo kavkaške čete iz Trapeuntua v Feodosijo. Maksimalisti po vsej Rusiji že kapitulirajo. Vprašanje par dni je, da bodo izgubili ves svoj vpliv. Ukrajinski urad demantira vest, da bi bil Krijlenko od poljskih čet vjet in zaprt.

Lvov, 9. februarja. Iz Stockholma poročajo, da so Krijlenko pod eskorto izročili glavnemu stanu poljskega generala Musiekega.

Rotterdam, 9. februarja. Ameriško poslanstvo v Stockholmu razširja vest, da so boljševiki prepovedali vsem zaveznikiškim poslanikom zaveznikov nadaljnje bivanje v Petrogradu in jih izgnali. Diplomatični zastopniki so že na poti proti švedski meji.

Berolin, 9. februarja. Vслед slabega poteka državljanske vojne proti Pincem in Ukrajincem je stališče boljševikov tudi v Veliki Rusiji ozročno.

Stockholm, 9. februarja. Za kijevski ustavodajni zbor je bilo oddanih: 1.450.511 glasov za ukrajinske nacionalce, 86.943 glasov za židovsko listo in 59.871 glasov za boljševike, ter dobe Ukrajinci 20 in židje ter boljševiki po en mandat. Velikoruska lista s 47.223 glasovi ostane brez zastopstva.

Stockholm, 9. februarja. Pogajanja v Jekaterinoslavu za ustanovitev južnoruske zveze držav so uspešno končana. Južnoruske republike so se združile, da nastopijo skupno proti boljševikom. Nameravajo ustanoviti skupno vojsko.

Carib, 10. februarja. Zadnje dni so se vršile v Petrogradu lakotne demonstracije. Ljudstvo se ne da več zadržati niti z orožjem. »Rječ« poroča, da so trije polki zapustili severno fronto ter odkorakali ali proti Petrogradu, da se preskrbe tam z živil. Tri tedne so v fronti že stradali.

Sofija, 9. februarja. Iz Bahadaga poročajo dne 8. februarja: Poljski legionarji so razglasili združitev gubernije Mohilev s Poljsko.

Stockholm, 8. februarja. Finska Bela garda obvladuje sedaj Tornejo. Del ruskih čet je vjet, ostalek je zbežal. Ruski kom-

sar, ki je skušal z romunskim poslanstvom zbežati v Haparando, je bil ustreljen. Severna Finska je zopet v finskih rokah. Zveznica iz Torneja do Mapa Nekila zopet vozi. Iz Vaze poročajo: Državljanjska vojna na Finskem traja. Sovjetovi ljudje izvršujejo skrajni terorizem. Nad 20 ugodnih oseb v Helsinkih je bilo na strašen način usmrčenih. Dan na dan se vrše ropi in požigi pri premožnejših kmetih.

Stockholm, 8. februarja. (Koresp. ur.) Propaganda na Švedskem za pomoč Finski se hitro širi.

Stockholm, 9. februarja. Listi poročajo, da je bila Rdeča garda v bližini Tamersforsa popolnoma poražena. 3000 Rusov je padlo.

Stockholm, 9. februarja. (Koresp. ur.) Potniki pripovedujejo, da so čete Rdeče garde včeraj zavzele Tamersfors. O bojih pri Uleaborgu razkazuje sedaj podrobnosti. Bela garda je štela 700 mož, Rdeča garda 2500, od teh 400 Rusov. 1300 mož je bilo vjetih in vpljenih 23 vagonov s puškami, granatami in municijo. Bela garda ima sedaj tudi v Viborgu svojo moč v rokah. Železniška zveza med Viborgom in Petrogradom je pretrgana.

Stockholm, 9. februarja. Finsko vprašanje razburja sedaj vsi Švedsko. Celo Ellen Key, ki je bila ves čas vojne ententi prijazna, zahteva aktivni nastop Švedske na Finskem. Kronštatsko brodogradništvo je odločilo polnoštevno proti Finski. Iz Rusije prihaja artiljerija in pehota. Za Švedsko je imenovan boljševiški finski poslanik, magister Wiik. Bati se je, da bodo boljševiške čete prekorale švedsko mejo. V drugi zbornici se je ustanovila skupina socialistov levice, ki grozi vladi, če bi posredovala na Finskem in ne dala tam boljševikom proste roke.

Stockholm, 9. februarja. Švedski konzul na Alandskih otokih poroča: Položaj zahteva kar najhitreje korake za efektivno varstvo Alandskih otokov.

Stockholm, 9. februarja. Iz Vaze poročajo, da so Rdeče garde v Kuopilu po 11-dnevem boju kapitulirale. Na ostali fronti se Rdeče garde ničesar ne umikajo.

Kodani, 9. februarja. Pomorščaki in Rdeča garda so se zopet naložili Sveaborga. Tudi Nystad so uporniki zavzeli.

Dogodki na bojiščih.

NAŠE URADNO POROČILO.

Dunaj, 9. februarja. (Kor. urad.) Nobenih pomembnih dogodkov.

Danes ob 2. zjutraj je bil sklenjen v Brestu Litovskem mir z ukrajinsko republiko.

Dunaj, 10. februarja. (Kor. urad.) Na visoki planoti Sette Comuni in vzhodno od Brente živahno artiljerijsko delovanje. — Šef generalnega štaba.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berolin, 9. februarja. (Kor. urad.)

Zapadno bojišče. Skupina gim. Severno od Pashendaela in zapadno od Oppya smo v manjših infanterijskih bojih vjeli več sovražnikov. Ker je slaboten varstveni oddelek pri Fontainesu Les Croisilles izvršil izvidni pohod, je sovražnik začel na široki fronti silno streljati. — Skupina vojvode Albrehta Württemberskega. Na vzhodnem pobočju Codes Lorraines je imel nenaden napad na sovražno pozicije severno od Ronvauxa uspeh. Francoska artiljerija je bila delavna v posameznih odsekih med Mozo in Mozio. Severno od Xivraya smo vjeli nekaj Amerikancev.

Vzhodno bojišče. Mir z Ukrajino je bil danes zjutraj ob 2. podpisani. — Z ostalih bojišč ničesar novega. — v. L. Berolin, 10. februarja. (Kor. urad.) Zapadno bojišče. Skupina gim. Ruprehta. Na posameznih točkah fronte artiljerijski boj. V izvidnih bojih smo blizu obali v bližini Belgeje in Francoze, severovzhodno od Yprea ter med Cambrajem in St. Quentinom pa Anglezje. — Skupina nemškega prestolonaslednika in vojvode Württemberskega. V pokrajini ob Mosi, na čeh strah Mosle in v posameznih odsekih severovzhodno od Nancyja zvišano delovanje sovražnika. Francoski izvidni oddelek so vdrli v nižnji Sellačasno v naše črte. Pri Allendorfu v pokrajini zapadno od Blamonta smo jih pred našimi ovirami zavrnili.

Z ostalih bojišč ničesar novega. — von Ludendorff.

Ameriški vojni izdatki.

Washington, 9. februarja. Po približnih cenitvah je izdala Amerika v prvih 10 vojnih mesecih kakih 7100 milijonov dolarjev in sicer 4121 milijonov za posojila zaveznikom, ostalo pa je Amerika porabila sama. Do konca aprila, ko bo poteklo eno leto po vojni napovedi, bodo znašali izdatki 10 milijard dolarjev. Dve vojni posojili sta pokrili 1/3 vojnih izdatkov, namreč 5792 milijonov, 1250 milijonov se je pokrilo z davki. Do 1. decembra je izdala Amerika za armado 1460 milijonov, od 1. decembra naprej pa nekako 600 milijonov. Za morarje je izdala Amerika od početka vojne 705 milijonov dolarjev. Zgradijo se je vojni ladij za 125 milijonov.

Diktator Wilson.

Berolin, 9. februarja. Kakor poročajo berlinski listi, je senator Oveman, navdušen prista Wilsona, senatu predlagal, da naj se da Wilsonu oblast do popolne diktature.

Zveza narodov.

Amsterdam, 10. februarja. O vprašanju zveze narodov se je izrazil bivši angleški lordkanceler lord Buckmaster: Zveza med Ameriko in entento, ki je naperjena proti centralnim državam, je seveda ravno nasprotno, kar zahtevajo pristali zveze narodov. Oni nečejo ofenzivne zveze. Tako zveza bi imela za posledico le nove vojne. Cilj je svetovna zveza. Mirovna konferenca mora omogočiti končanje vojne pod takimi okolnostmi, ki izključujejo podobno katastrofo. Za zvezo narodov bi bilo vpra-

šanje svobode morja v vojnih časih brez pomena, ker bi bilo dejansko orožje zveze splošna gospodarska izključitev vsakega naroda, ki se zagreši proti določnim zvezam. Svoboda morja ne more pomeniti, da opusti Anglija vse svoje morne postojanke, kakor Gibraltar in Malta. Vsekakor mora obdržati svojo teritorialno posest, tudi internacionalizacija važnih morskih cest, kakor Suezski kanal, ali Panamski kanal, se mu ne zdi niti potrebna, niti možna. Ne bo treba, da bi sveža narodov predpisala popolnoma svobodno trgovino, pač pa ne bi smel imeti noben narod privilegiranega tarifa. Misli, da je relativno razorožen po vojni mogoče. V trenutku pa se mu ne zdi verjetno, da bi se vojna hitro končala ali pa da je kaj izgledov za pričetek pogajanj.

Predsednik Jugo-slovanskega kluba o politični krizi.

Dunaj, 9. febr. Predsednik J. k. poslanec dr. Korošec se je napram tujajšnjemu dopisniku »Glasa S. H. S.« takole izrazil:

»Položaj se je v zadnjih dneh opasno poostiril. Z znano obljubo nemškimi radikalcem je ministrski predsednik bistveno izpremenil podlago svoje politike. Vsestransko priznano je bilo načelo, da ne more vlada začeti z reševanjem nacionalnih sporov enostransko, temveč da mora interesirane stranke obveščati o eventualnih pogajanjih. Sedaj so začeli nemški radikali s postulatno politiko, ki so jo Nemci tako glasno napadali, in vitez Seidler jim je obljubil enostransko odločitev pri tako delikatni in načelno tako dalekosežni trutnovski stvari, katera je znana vsakemu parlamentarnemu vajencu. S tem je potisnil Čeha v silobran, kajti za vsako stranko in narod so vprašanja, kjer ni mogoče odnehati. Nemški radikali vedo natančno, da s tem spravljajo v nevarnost parlamenta in to je pravi in globlji vzrok njihovega postulata. Mislim, da Vas prav informiram, če rečem, da obstoja tudi med strankami izza maja 1917 nekako premirje v tem zmislu, da se morejo velika nacionalna sporna vprašanja spraviti v parlamentarno odločitev, ako se za to sporazumejo vsi udeleženci. Opozarjam samo na ustavni odsek, kjer imamo nekaj tih dogovor, da se more delo začeti samo sporazumno.

Zakaj vse to? Ker so stranke uvidele, da na eni strani ljudstvo ne more pogrešati parlamenta, na drugi strani pa da obstojajo taka vprašanja, kjer pomeni nasilstvo nad posameznimi strankami toliko, kakor uničenje parlamenta. Kdor hoče parlament — in mi ga hočemo — vzpričo strahne bede ljudstva, vzpričo korupcije, vzpričo spomina na žalostno dobo Stürgghova, radi miru in radi vsem narodom tako simpatičnih demokratičnih reform — ta ne bo odobral, da se je Seidler odstranil od dosedanje taktike.

Nam je poleg vsega tega tudi jako mučno, da smo odšli naprej osebno napram ministrskemu predsedniku v jako neprijetnem položaju. Vedno se moremo bati, da je kje sklenil kakšno tajno pogodbo n. pr. z ozirom na nedavno posvetovanje z nemškimi alpskimi poslanci, ki se je tikalo njihovih zahtev na našem jugu. Vedno moramo paziti, da se za našim hrbtom kaj ne izkuje. Tako nezaupanje proti parlamentu v vsem njegovem delu. Vseled tega upam, da vse dalekovidnejše stranke uvidijo, da bo v resnici samo krivda Seidlerja, ako pride parlament v zagato.

Za nas Jugoslovane je jasno, da pojdemo tudi naprej skupaj s Češkimi Slovaki. Kakor smo do danes v vseh točkah sporazumno nastopali. Vsi drugi nazori, kakor jih dostikrat širijo dunajski listi, so prazne kombinacije. Pa tudi za Poljake bo največje važnosti, da vlada ne gre brez ozira preko deželnozbornskih sklepov. Po nemških radikalcih s pomočjo ministrskega predsednika umetno pod parlament vthoale-a mi štirizeve in Rusije ter za ureditev mina se mora odstraniti.

Položaj na Dunaju.

Dunaj, 10. februarja. Med Čehi in Jugoslovani se vršijo nerestna posvetovanja o položaju, ki se n'k'akor n' razjasnen. Ministrski predsednik Seidler se ni odstopil od pakta z Wolliom in vlada skuša pomen trutnovske afere omalovaževati s trditvijo, da se je čemisijska izvršila le radi znanega sklepa Poljakov. Vitez Seidler se torej smatra napram Nemcem še nadalje vezanega. V dvomih je le glede termina izpolnitve svoje pismene obveze. Odločilno bo, kakšno stališče zavzema ministrski svet glede obljube same, ozira glede termina izpolnitve. Iz popolnoma zanesljivega vira vam lahko sporočim, da je vitez Seidler, kakor je casarju zahteval principijelno važnost trutnovske zadeve, tudi svoje ministrske ko'ee postavil takorekoč pred fait accompli. Tako da ministrski svet o podrobnostih zadeve popreje ni bil informiran, oziroma z njimi ni bil sporazumen. Ministri imajo torej sedaj proste roke. Nemški nacionalci vztrajajo pri tem, da vlada obljubo tudi izpolniti. To se pravi z drugimi besedami, oni se za to,

da traja huda kriza tudi še naprej. Nemški socialni demokratje so takoj uvideli, kam pes tace moči in so se vsled tega že od začetka protivili radikalnemu justamentu, pa tudi v agrarnem delu krščansko socialne stranke se pojavila krepak upor. Razpoloženje v Poljskem klubu še ni povsem jasno. Poljaki so pač pripravljeni dovoliti vladi proti primenim koncesijam dvamesečni računski provizorij, vendar se zdi, da po ogromni večini popolnoma odobravajo stališče Čehov in Jugoslovancev in da tudi oni zahtevajo, da se spravi trutnovska afeta čim najpreje s sveta.

Zdi se neverjetno, da bi bil položaj v prihodnjih dneh že tako jasan, da bi se mogel parlament zopet sestati. Danes prevladuje mnenje, da se bo vršila prihodnja plenarna seja poslanske zbornice še le v torek 19. l. m. Verjetno je, da si bo Seidler izbarantal dvamesečni proračunski provizorij, več pa ne.

Najnovejša komedija.

Vedno hujši krik in vik prihaja iz nemških vrst. Mogočno gibanje za naše ujedinenje in za našo državno samostojnost navdaja nemstvo z blaznim strahom. Ker mu niso več na razpolago nasilna sredstva leta 1914. in 1915. in ker ne morejo naših ljudi več tirati na vislice, posegajo v boju proti naši narodni ideji po raznih drugih sredstvih. V Mariboru organizirajo proti nam politični mob. V Ptujju goljufavajo okoliške župane. V Celju in drugod nam skušajo razbliti shode. Kjeroli morejo, strahijo naše ljudi pred deklaracijsko politiko in zlorablajo vsa sredstva svoje gospodarske in politične nadvlade, da bi odkrhalo od velikega našega nacionalnega gibanja čim največ od njih odvsih ljudi. Grozijo nam, da se bodo uresničeni naše zahteve zoperstavili z revolverji in topovi. Pri tem pa so nam sebi samim toliko iskreni, da si priznajo, da vse to početje deroce reke jugoslovanskega gibanja niti za hip ne more ustaviti, ne zaježiti. Tako postaja strah nemškega nacionalizma od dne do dne večji in v obupnem iskanju zaveznikov so naši dosedajni gospodari prišli do prepričanja, da jim pomaga le, ako se jim zopet udinja vsa razpoložljiva sila državne moči v boju proti nam.

Eden izmed voditeljev nemško-nacionalnega obupnega odpora proti enakopravnosti našega naroda je ptujski župan Ornig. Sin slovenskega očeta in pravi strašni primer stare prislovice »Poturica je hujši od Turčina«. Že od nekdaj se poslužuje Ornig v boju proti našemu narodu najnižkotnejših sredstev. Spoznal je, da s poštenim nasprotstvom ničesar ne doseže, zato deluje z drugimi metodami. Njegov ptujski pašalik je od nekdaj eno najžalostnejših poglavij v politični zgodovini našega naroda. Pod vplivom ptujske žganjarske kuge je postala ptujska okolica zrela za ustanovitev posebnega laži-slovenskega švindlja, ki je pod imenom štajercijanstva vpregel ubogo slovensko paro v nemško-nacionalni voz. Ta politična goljufija je že zdavnaj razkrinkana in ozdravljenje našega ljudstva v okuženi ptujski okoliici je že mogočno napredovalo. Videli smo, da je mogel izvabiti Ornig nastop nekdanj mu tako slepo podvrženih okoliških županov proti deklaraciji le z drzno zlorabo uradne oblasti. Videli smo, kako je ogorčeno slovensko ljudstvo v samem Ptujju poglalo v beg Ornigove politične hlapce, ko so skušali nastopiti proti deklaraciji. Razumljivo je za to, da se Ornig ne upa več intrigrirati proti našemu narodnemu gibanju s pomočjo naših lastnih rojakov. Zato ključ sedaj ostalo nemstvo na pomoč. Zato se nanaša le še, da bo z denunciacijo in obrekovanjem na najvišjih mestih dobil pomoč sredstva državne moči v boju proti našemu narodu.

Kakor smo izvedeli, aranžira Ornig Weisskirchnerja. Branitelji nacionalne-avdienco nemških mest, trgov in nobčin pod vodstvom dunajskega župana ga nasilja hočejo pred cesarja, da bi ga nalagali, kako nevarno je naše narodno gibanje za dinastijo in državo. V ta namen je izdal Ornig strogo tajno vabilo, v katerem pozivlja nemške občine, da naj se pridružijo protestu na najvišjem mestu »proti razkosanju Avstrije«. Vsaka občina, pravi Ornig, ki je »österreichfreundlich«, naj sodeluje pri tej hnavski obrekovalni akciji. Odposlanec obljublja, da bodo imeli na Dunaju brezplačno stanovanje in da se jim bodo stroški povrnil. Ornig morda dobro vé, da bi iz idealnih razlogov ne pridobil skoro nobenih udeležnikov za svoj naklep, špekulira pa na to, da se bo marsikateri nemški občinski oče rad šel na Dunaj zabavati na stroške drugih. Ni izključeno, da bo vlekel Ornig s svojim denarjem tudi par slovenskih županov iz ptujske okolice s seboj.

Kdo je tisti, ki plačuje stroške te najnovejše ekspedicije naših tlačiteljev? Od kod prihajajo tisočaki za podjette, katerega moralna nizkotnost daleko presega njega politični pomen? S kakšno pravico sme postavljati Ornig trditve, da je Avstrija prijazna tisti, ki

gre z njim v boj proti pravici zatiranja naroda? Kako je mogoče, da nemška priznava za svojega voditelja človeka, katerega moralne in politične kvalitete ga morda vzposablajo za šefa ptujskega štajercijanstva, pa vendar ne za voditelja nemškega naroda. In kako je mogoče, da je vlada pripravljena, izposlovati avdienco skupini ljudi, ki prihajajo pred cesarja z očitnim namenom, denuncirati narod, katerega zadnji sinovi so žrtvovali državi in dinastiji več kakor vsi na Ornigovih zaplečnikov stroške potujoči člani te najnovejše nemško - nacionalne komedije? Kako si upa vlada pustiti pred cesarjevo obličje ljudi, ki prihajajo v ilojalnem, za vladarja globoko razžaljivem šepetanju, da se jim bo posrečilo, pridobiti cesarja kot zaveznika njihovega strupenega sovražstva proti enakopravnosti našega naroda?

Važni dogodki v češki socialno-demokratični stranki.

H. Praga, 9. februarja.

Poročal sem Vam o zadnjih izjavah v oficijalnem glasilu češke socialne demokratske stranke »Pravo Lidu« in o sklepu zaupnikov Šmeralove struje v stranki. Dr. Šmeral naj stopi zopet na čelo češko - slovanske socialno demokratske stranke. S tem postaja nasprotstvo radi osebe dr. Šmerala tako veliko, da se je balo razklopa. Šmeral igra pri nas isto vlogo kot Šusteršič, Frankovič, Pilarci pri Vas: je proti celemu narodu. V eni zadnjih števil njegovih »Pravo Lidu« je odkrito izjavil, da se namenoma ni udeležil veličastnega trikaljevskega shoda, češ, da mu je bil premočno demokratičen in da ni imel pravice zavzeti stališča, ki se razlikuje od češke deklaracije z dne 30. maja. Njegova absenca da je bila torej protest proti današnjim nedostatom v vodstvu češke politike. Šmeral edini od vseh čeških poslancev, in kar je poseben značilni od socialnih poslancev, je torej protestiral proti trikaljevski manifestaciji! Iz njegovega pojasnila izhaja, da zavzema napram trikaljevskemu manifestu češkega naroda po priliki isto stališče, kakor ministriški predsednik dr. Seidler. Opozicijska demokratična »Nova Dobrota« se je obrnila proti dr. Šmeralu z elementarno osrdstvom iskrene Čeha, ki obsoja brezbarvno samogolnost tega politika. »Prilicni mir, ki je nastal kot znamenje ozdravljenja v naši stranki, je v zadnjem času od »Pravo Lidu« drzno porušen. V Pragi so se izvršili dogodki, ki so s demokracijo in tradicijami naše stranke v britkem nasprotstvu. »Pravo Lidu« in dr. Šmeral sta danes eno in isto. Se le sedaj izvemo, da se dr. Šmeral trikaljevskega shoda nalašč ni udeležil. Razlogi, ki jih navaja, pa niso pravi. Naj pove odkrito, da on edini iz cele češke poslanske delegacije principijelno ni stal na stališču projektiranega manifesta, ker ta manifest odločno zahteva češko državo, proti kateri v ostalem dr. Šmeral niti na svojih shodih ne more navajati nobenih razlogov. Taka politika subjektivnega justamenta seveda ni naša politika in mi ne bomo odnehati v boju proti njej. Zedinjenje čeških delavskih strank bo rezultat sedanje burne dobe ravno tako, kakor češka država in češki socializem. Reakciji, bodisi kakoršnikoli, je odklenalo za vedno. Poslanec Modraček pa piše v svojih »Socialističev Listih«: »Opozicija nikar ne bo priznala stališča praškega zaupnega shoda in se bo postavila odločno proti temu, da bi nedemokratična morala zavladovala v stranki.«

Danes 9. februarja poročajo, da je posl. Haberman, sedanjí predsednik češkega socialnodemokratičnega kluba, z ozirom na sklep praških zaupnikov, ki zopet kličejo Šmerala na delo, odložil predsedniško čast.

Med opozicijo in Šmeralom postaja razdor vedno hujši in ni izključeno, da nastane popolna razcepitve. Mogoče je, da nam Šmeralov nastop prinese novo češko - slovansko zvezo Šmeral - Šusteršič kot zanesljivo oporo vsake vlade, za vsako ceno.

Z Goriškega.

10. februarja.

O vračanju beguncev in obnovitvi polja na Goriškem. Po informacijah, ki sem jih dobil pretekli dne, moram poročati, da je malo upanja, da bi se mogli že v tem letu vrniti domov. To namreč velja za občine nižje Prvačine, klasificirane z B in C. Kdo je tema kriv? Največ je krivo to, da z dnevi, ko je bil pregnan sovražnik naše zemlje, se še ni končala vojna. Kadar pa divja vojna, so obziri na civilno prebivalstvo postranska stvar. Armada je še vedno tu in železnica še vedno prenapolnjena. Težko je beguncem prevažati blago in semena. Ovre so take, da se begunci ne morejo vračati niti v toliko, da bi se prepricali, ali se morejo preseliti in tam ostati. Kako je na Goriškem? — V onih vaseh, kamor naj bi se vrnili za pomladno delo in o katerih begunci v taboriščih in drugih sanjajo, ni ne duha ne sluha. Nikjer se še niso začele graditi. Povsod leži še ves ogromni vojni material, posebno nevarnih min in granat je v zemlji in na vrhu nagromadenih. Civilne oblasti pravijo, da si ne morejo pomagati, ker od vojaške uprave, ki gospodari z vsem, ne dobijo nobene pomoči. Prošnji naše gospodarke zadruge za goriško okolico, že v novembru vloženi, naj se nam dovoli priti v Gorico za preskrbo semen in drugih stvari, da bi se šlo kmetom na roko, se ni ugodilo. V tem času se je ustanovil nov urad za obnovo goriške dežele, ki posluje sedaj v Trstu. Oni urad je določil v Gorici vrtnarja Volkänderja za delitev semen. Sedaj sem zvedel, da sem tudi jaz določen v ta urad, ali do danes nimam še nobenega uradnega obvestila. Kdor se torej vrača in želi semen, naj se obrne do imenovanega gospoda, ki stanuje v Gorici na Korzu št. 16, ali naj vpraša na deželnem uradu v Gorici v Šolski ulici. Sicer pa se veliko ni zanašati, da se bodo semena gotovo dobila. Najbolje je samopomoč: priskrbiti si semena vsak, kakor more in kjer more. Na prvo mojo objavo so mi došli pritožbe, da enlo duhovniki v cerkvi po nekod svarijo domače, da naj ne prodajajo semen. Moralo bi se vsi ravno nasprotno. Onim duhovnikom, ki sočustvujejo z begunci ter storiijo kar morejo za njihovo pomoč, se pa še nadalje priporočamo. Kako se vračati? Za kraje pod črko B in C ne bo dovoljen splošni povratak. Za one, ki hočejo v te kraje za obdelovanje zemlje, ne sprejmejo oblasti nikakšne odgovornosti, ne glede nesreče, nevarnosti izstrelkov, semena, potrebne živine in di ne glede preskrbe z živili do novega pridelka. Kaj svetovati? To je vprašanje. Po mojem mnenju bi bilo: Družine, ki sodijo, da se ne morejo niti za silo preživeti tam, kjer so in trpijo v tujini, naj bi se vrnile tričet na lastno zemljo. Tam si zgradijo streho same in se lotijo obdelovanja zemlje. Svetujem pa vsakemu, kdor to misli, naj si gre prejšnjemu svojo domaćijo. Kdor ni vložil prošnje za potni list, naj se petlje z železnico do Postojne, od tam pa peš ali z avtomobilom do Ajdovščine, ali tudi še dalje. S seboj naj vzame kakšno legitimacijo, ako ga kdo vstavi, da se izkaže, da je begunec z Goriškega doma. Tam bo že vsak izvedel kako si pomagati, ker skoraj v vsaki vasi je že nekoliko ljudi, pri katerih izve, kako živijo; ako drugod ne, pa v Gorici, kjer vedno dobi domačine iz vseh vasi. Polja zahodno št. Petra, Vrtojbe in Bili niso preveč nevarna za obdelovanje. Kmetje - vojaki, ki bi hoteli takoj domov obdelovati zemljo, dobijo potrebne dopuste. O splošnih dopustih pa ni še nič določenega. Zene naj napravijo prošnjo za moža za daljši dopust in te prošnje naj pošljejo na goriško glavarstvo v Ajdovščino. Glavarstvo bo priporočilo prošnje onih, o katerih se preprica, da bodo mogli obdelovati zemljo. Kakor razvidite, dragi rojaki po taboriščih družidi, prezgodnje je bilo nše veselje in naše upanje na rešitev. Pravo rešitev more prinesiti le mir — Ivan Mermolja.

Politične vesti.

— Zagreb - Ljubljana. Zagreb ne doblja več slovenskih listov, ne privatni naročniki, pa tudi ne uredništva. Madžarska cenzura, ki pusti na Ogrsko, kakor smo že poročali, le pošminkano »Neue Freie Presse«, je očitno prevzela skrb tudi nad hrvaškim ozemljem, akoravno je Hrvatska glede svojih notranjih zadev vsaj na papirju popolnoma samostojna. Tu vidimo, da oportunistična politika ničesar ne zaleže. Čim bolj meni večina hrvatskega sabora, da si bo z oportunistično udrila položaj Hrvatske, tem bolj komandirajo v Zagrebu Madžari. Sedaj je postal madžarski cenzor naravnost varuh in nadzornik hrvatske javnosti in od njega je odvisno, kaj smejo Hrvatje čitati ali ne. To je tako poljužno, da si ne moremo predstavljati, da bi hrvatska javnost, hrvatski sabor mogla molčati. O tem škandalu pa mora spregovoriti tudi dunajski parlament.

— Ustanovitev nove češke državno-pravne demokratične stranke. Dopisnik nam poroča iz Prage 9. t. m.: Na seji izvrševalnega odbora mladočeške stranke je dr. Kramář svečano izjavil, da bo mladočeška stranka prenehala delovati v trenutku, ko se ustanovi nova češka stranka državno-pravne demokratične, izvrševalni odbori mladočeške, realistične, državno-pravne, in moravsko - šleske napredne stranke so že imenovali delegate v odbor nove stranke. Jutri, 10. februarja, izide v listih primerna izjava, s katero pričinja nova stranka svoje delovanje. Ni brez pomena, da ravno sedaj moti dr. Šmeral delo za ustanovitev skupne socijalistične stranke. Ni v interesu dunajskih salonov, da bi zavladala v češkem narodu red in jednodušnost. Vlada potrebuje intrig, kakor je svojčas potrebovala Švihove afere, da odvrne pozornost Čehov od priprave za vojno. To je pomen Šmeralovih poskusov.

Vesti iz primorskih dežel.

Odlikovanje. Stotnik Josip Ravter c. kr. strelskega polka št. 3 je odlikovan z zavetne Monte Pertice z redom železne krone III. razreda. Zanimivo je, da se je stotnik ravno ob času 14. italijanskega protinapada na imenovani hrib v zastopstvu poročil z gđ. Frido Herzog, hčerko vetergovca v Gradcu. Tudi njega brata, Mirko in Stanko sta bila odlikovana v ofenzivi proti Italiji z vojaškim zaslužnim križem III. razreda, oziroma s signum laudis. Imenovan so sinovi gosp. Josipa Ravterja, ki je služboval skozi dolgo vrsto let na c. kr. okr. sodnijski v Tolminu.

Odlikovanje. Okrajni glavar v Primorju gosp. dr. Viljem Baltić je odlikovan z viteškim križem Fran. Josipovega reda z vojno dekoracijo.

Zveza županov in podžupanov na Krasi v Tomaju sporoča, da je za 14. in 15. februar sklical gosp. Stepančić, župan v Renčah, v Gorico vse tovaršje z Goriškega in tačasni predsednik kraške županske zveze vabi še posebej vse župane sežanskega političnega okraja, da se dne 14. februarja ob 1. popoldne zbere »pri Jeleni« z bog pogo-vora o enotnem in skupnem nastopu potrebnih želja in zahtev.

Goriški deželni svet. Dne 18. februarja se bo vršila na namestništvu v Trstu pod predsedstvom namestnika barona Fries-Skeneja seja, v kateri se bo konstituiral goriški deželni svet glede obnove Goriško-Gradišanske. Baje pride k seji tudi minister za javna dela.

Zvišanje preskrbovalne za oženje-podčastnike. Vojno ministrstvo je odredilo za oženjene, prostovoljno dalje služeče podčastnike nastopno zvišanje preskrbovalne: za podčastnike brez otrok 75 vin, z enim ali dvema otrokoma 1 K 15 vin, z več otroci 1 K 50 vin. dnevno.

Jalca iz Rusije. Dočim so se avstrijski trgovci iz Rusije, upajoč miru z Ukrajino, peljali do ruske meje in se vrnili brez uspeha, so agentje nemških trgovcev že obdelali v Besarabiji polje za pričakovani izvoz ruskih jajc v Nemčijo, kjer že snujejo sindikat za dovoz ruskih jajc. Tudi pri ruskih jajcih bomo najbrže prepoznali.

Goriški Slovenec odvetnik v Dalmaciji. Gosp. dr. Ante Medveš je odprl v Benkovcu v Dalmaciji svojo odvetniško pr-

sarno kot goriški begunec, kateri ni bil samo pričetkom vojne mnogo preganjan, na raznih krajih interniran in konfiniran, marveč, kateri je bil v razliki z drugimi preganjanimi že za časa balkanske vojne kot c. kr. sodnik v Ajdovščini zasledovan. Želimo mu uspešnega delovanja v bratski Dalmaciji.

Kdo vé kaj? Kdor bi vedel, kje se nahaja družina Tiberio iz Sempetra pri Gorici, naj sporoči na naslov: Anton Humar, k. u. k. Div. - Bäckerei št. 7, vojna pošta 293.

Slan krop in ne slan krompir. V član-ku goriškega deželnega poslanca gosp. dr. Frankota »Vabilo na sestanek goriških slovenskih deželnih poslancev« v sobotni številki je citati v vrstah 22.—24.: »Ljudje nimajo kaj jesti, mnogim je slan krop edina hrana in ne »slan krompir«, kakor je stavec pomotoma postavil. Ako bi imeli begunci, ki se vrnejo domov, na razpolago krompir, bi bili gospodje.

Dnevne vesti.

— Odlikovanje. Iz Mitrovice v Srbiji nam pišejo: Računski podčastnik I. razreda Spaniček Kristof je dobil tretjo odlikovanje na bojnem polju in sicer tokrat železni križec s krono in traku hrabre svetinje. Vrlemu našemu naprednjaku čestitajo prijatelji.

— Vojna spominska knjiga pešpolka št. 87. Spodnještaterski pešpolk »baron Succovaty št. 87« namerava izdati vojno spominsko knjigo, koje namen je, seznaniti najširšo javnost z delovanjem polka v svetovni vojni in znamenitimi čini posameznikov. Dolga vrsta vzvišenih slavnih del št. pp. naj se v besedi in sliki ohrani in ovekoveči popolno in pregledno nam in znanecem. Uredništvo želi prinesiti, če le možno, sliko vsakega polkovega člana, ki je v svetovni vojni sodeloval, naj si bo v skupinski ali posamezni sliki. Da postane spominska knjiga čim popolnejša, se nujno naprošajo vsi častniki št. pp. in vse moštvo, tudi oni, ki so mu svoj čas pripadali, kakor tudi družine sorodnikov in znancev padlih, v vojski umrlih, ranjenih, pogrešenih, invalidnih ali vjetih, naj z dopisiljanjem materiala omogočijo uredništvu, da reši popolnoma svojo nalogo. V poštev pridejo: Zapiski, dnevniki (četudi le odlomki), beležke, zanimive vojnopoštne dopisnice in pisma, poročila o junastvih in izvrstnih službovanjih častnikov in moštva, slike odlikovanih, padlih ali invalidnih pripadnikov polka, skupinske slike vojnih oddelkov, pohodnih formacij, nadomestnih stotnij, risbe, skice, slike, karikature, posnetki fronte iz strelnih jarkov, trena, iz časov preosnavljanja, nekrologi padlim častnikom (posebne vrednosti, ako sestavljene od tovarišev njihovih zadnjih ur, dni ali tednov), posnetki plena ali sicer spomina vrednega materiala, resni in šaljivi vojni dogodki v prozi in poeziji, opisi pokrajin, ki so postale v vojni znamenite (za nas polk pridejo zlasti v poštev Doberdobska planota, Komen-Lokvice, Skabrijel, Sv. Gora, obmejna krajina na planoti Lavarone). Slike častnikov in praporščakov, polkove boje in vojaške pesmi, pričevitev vojaških dovtipov, rekov, dobrih vojnih anekdot ter v polku nastalih oziroma vdomačenih recenec. Ves material se po vporabi vrne pošiljatelju nepokvarjen. Radi tega naj vposiljatelj posamezne komade opiše in opremi s približnimi znaki, da se izključijo zamenjave. Ako se gori omenjeni material ali trofeje podarijo, se sprejmejo hvaležno za polkovni muzej. Namemba naj se doda primerno vsakemu predmetu. Računa se tudi na dopisiljatev vsakojakega materiala iz časa mednarodnega zasedenja Krete in Skadra, katerega se je udeležil 2. oziroma 4. baon pp. št. 87. Pošiljatev naj se naslovi na poveljstvo nadomestnega baona pp. št. 87 (uredništvo vojne spominske knjige) v Celju. Pri št. pešpolku so se junško bojevali tudi Stajerci pp. 27., 47. in strelskega polka 26. Kranjci pp. 17., lovci 7. in 9. baona, Primorci pp. 97. in str. p. št. 5., Dunajski črnovojniki, Ogrji 11. in 24. lovskega baona, Hrvatje pp. 96. Moravci pp. 99., Gornje- in Nižavstrijski strelci, marškompanije pp. 89 (Galicija) in ogrskega pp. št. 23., deloma neposredno v vrstah, deloma v zvezi št. pp., ter mnogi drugi v stiku s temi, s čimur so zanimani na činih svojih očetov, so-progov in sinov še širši krogi. Vsakdo naj sodeluje, nobenega ni mogoče pogrešati! Spomnite se vdov in sirot junakov pri Lipni, Czerneclci, na Doberdolu, pri Lokvici, na hribu Sv. Gabrijela, ter pomoči potrebnih invalidov, ki so dali za varnost vaših domov svoje zdravje! Zrtvujemo tudi mi, ki nam je prizanesla vojna furija, za one, ki so žrtvovali najdragocenejše, kar so imeli!

— Čestitke goriškega ženstva ge. Franji dr. Tavčarjevi. V imenu goriške ženske podružnice družbe sv. C. in M. čestitamo prebлагородni gospej Franji dr. Tavčarjevi k petdesetletnici. Bog ji ohrani še mnogo let zdravo in čilo, v diko in ponos jugoslovanskega ženstva! — Predsednica Marija Kopačeva; tajnica Olga Zafec.

— Dr. Boris Zarnik profesor na zagrebškem vseučilišču. Zagrebški listi poročajo: Hrvatska vlada se pogaja s profesorjem carigradskemu univerze drjem Borisom Zarnikom, da prevzame stolico za biologijo, embriologijo in histologijo na novi medicinski fakulteti. Pogajanja potekajo tako ugodno, da bodo v najkrajšem času končana.

— Na kr. hrvatsko pošto ravnanjstvo v Zagrebu. Od naših zagrebških naročnikov »Slov. Narod« nam prihajajo čudne pritožbe, da so že od 28. januarja t. l. brez lista, dasi ga mi točno vsak dan odpravljamo iz Ljubljane. Stvar je zelo zagonetna in odločno zahtevamo, da se napravi red in krivice, ki so si dovolili neslano predpustno šalo, ostro kaznuje.

— »Glasbena Matica«. Obiskovalcem jutrišnjega koncerta bo morda prav, če v kratkem označimo glavne misli prvega kvarteta. Smetana je v svojem kvartetu »Iz mojega življenja« hotel v tonih izraziti čute in duševne razpoloženja ob veselih in žalostnih dogodkih svojega življenja. Po lastni izjavi izraža Smetana v I. stavku: nagne-nje mladosti do romantičnega, melanholičnega in patetičnega sloja v glasbi: — v II. stavku: veselo uživanje življe-

nja a) na deželi, b) v salonu. (Smetana je skoro celo svojo mladost preživel v visokih krogih.) Posebno karateristični izrazi glasbe v tem, drugem stavku so: a) Brezobzirna živahnost — nebrzdano veselje v naravi in v življenju ljudi, b) hruse in veselo vrvenje ljudi pri kmečkih slavnosti na deželi, c) narodni ples — polka — s stroгим ritmom melodije in ostriimi akcenti, d) melodija, ki posnema trobentanje pošnega roga in izraža veselje do potovanja po domovini, d) salonski ples s finimi harmonijami in delikatnim sinkopiranim ritmom e) Umetna plesna slika zaključuje II. stavek. — Vsebinska III. stavka: Ginjeno srce išče in izraža ljubezen, srečo, brepenenje po izvoljeni — ljubljeni. (ki je pozneje postala sklada-teljova žena). Govor duše v nenavadno globokem čuti in v prečelji moči izraza. K sklepu: tihla sreča in notranji mir. — Vodišne misli IV. stavka so: Skladatelj spozna vzbujeno narodno samozavest, b) izraža veselje, da je našel pravo pot do narodne umetnosti, c) srečni glasbeni uspehi skladatelja, d) v uspehu skladatelja začeti grozni, ostri toni stitirčtani e v prvih goslih kot opomin in naznanilo, da bo skladatelj oglušil! f) Čuti pred grozoto oglušlosti, ki skladatelju odvzame leženo srečo slušati in veseliti se nad lepoto svoje in narodne češke glasbe. e) Mila resis-nacija. Mir in udanost po dolgih bojih prevzame trudo dušo. Ura življenja neha bititi. — Smetanov kvartet spada med najvišje umetnove komorne glasbe sveta.

— Umrl je v Trstu učitelj češke ljudske in meščanske šole Družbe sv. Cirila in Metoda g. Vinko Engelmann. Bil je izredno nadarjen in marljiv učitelj ter neumorno delaven na narodnem polju. Iztekel si je tem pogledu neveljavih zaslug za tržaško Slovenstvo, ki bo težko pogrešalo njegovo marljivo roko. Blag mu spomin. P. v m!

— Posnemanja vredna oporoka. Hišna posestnica v Hrenovi ulici št. 24, gospa Sirmikova, ki je po dolgem bolehanju nedavno prominula, je med drugim zapustila v svoji oporoki tudi, da morajo imeti po njeni smrti celo četletje vse stranke brezplačno stanovanje ter, da se brez posebnega vzroka nobeni ne sme odpovedati. Za ta plemeniti čin bo bodo stranke ohranile gotovo v najlepšem spominu.

— Oddaja sena in slame. Deželno mesto za krmilo, oddelek za seno in slamo, bo oddajalo v sredo, 13. t. m. seno in slamo v manjših množinah. V poštev pridejo v prvi vrsti prosilci, ki imajo že nakaznice, pa do sedaj niso še dobili nobene suhe krme. Oddajalo se bo v skladišču na dolenskem kolodvoru.

— Blagovni vzorci in vojnopoštni zavrtiki so dopušteni v prometu na vojnopoštne urade 451, 452 in 450 in od teh.

Razne tatvine. Na Vodnikovem trgu je izginila neki trgovki iz postojnskega okraja torbica s svoto 600 K. — Vojaška straža na državnem kolodvoru v Spodnji Šiški je zasačila več dekav in dekle, ki so kradli moko. Ko so otroci zagledali vojakov so bežali kar so mogli. Pri pregledovanju vagonov se je opazilo, da sta 2 z moko naložena vagona na neki strani vdrti. Ena vreča je bila popolnoma prazna, druga do polovice. Na tleh je bilo razstreseno polno moke. — Marijano Pivkovo v Medvedjem Brdu je vzbudilo po noči ropotanje na podu. Sla je pogledat za lučjo in opazila 2 ženski, ki sta polnili z raznimi živili dve s seboj prineseni vreči. Pivkova je skočila v kuhinjo in se oborožila z burkljami. Tačas pa sta oni dve ženski že odšli s posodo svinjske masti 10 kg, nekaj klobas in moke, vreči pa sta pustili v živili napolnjeni na podu. Tatici pa je Pivkova pokazala in ji je žandarmerija še tisti dan vrnila ukradeno blago. — Nekemu posestniku v Moravčah je bilo ukradeno te dni iz hiše 6000 K. — V Kamniku so vdrl neznan tatovi v mlin Franciške Krčičeve in ukradli 5 vreč moke. — Krmarici Mariji Bečajevi, istotam so neznan tatovi ponoči ipili okoli 25 litrov vina in odnesli 3 kokoši in 40 kg krompirja.

Cerklianska podružnica »S. P. D.« ima svoj XII. redni občni zbor dne 17. t. m. ob 8. uri zvečer v gostilni pri Stravsu v Cerknem. Dnevni red: Nagovor načelnika. Poročilo tatnika. Poročilo blaginika. Nova društvena pravila. Razmoterosti. K obilni udeležbi gg. članov, kakor tudi gg. cenj. gostov vabi odbor.

Zahvala. Alojziji Sotlar c. kr. orožniški stražmojster I. razreda, ki je 7. t. m. v Gradcu pri Črnomlju slovesno obhajal 50letnico svoje starosti in v ponedeljek 11. t. m. 30letnico svojega službovanja se najlepše zahvaljuje vsem onim, ki so mu k njegovi slavnosti častili ali se slavnosti udeležili.

Izjubila se je iz Unionske kleti po Franciškanski ulici do pošte zlata zapestna ura in denarnica s 300 kronami in nekaj drobiža. Odda naj se v našem upravnistvu proti dobri nagradi.

Izjubljene so bile v soboto pisemske znamke v vrednosti 48 kron. Pošteni najditelji naj jih odda v Sodnijski ulici št. 1, prvo nadstropje.

Aprovizacija.

— Špeh za III. okraj št. 801 do 1300. Stranke III. okraja prejmejo na nakazila za mast št. 801 do 1300 špeh v torek dne 12. t. m. popoldne na Poljanski cesti št. 15. Določen je tale red: od 2. do pol 3. št. 801 do 925, od pol 3. do 3. št. 926 do 1050, od 3. do pol 4. št. 1051 do 1175, od pol 4. do 4. št. 1176 do 1300. Vsaka oseba dobi 1/4 kg. Špeh je od ogrskih prašičev in stane 20 kron.

— 20.000 komadov klavne živine za Conradovo armado. Poslanci iz Tirolske in Predarlške so šli k ministrskemu predsedniku radi zahteve s strani poveljništva armadne skupine Conrada v Hötzenendorfa, da imata Tirolska in Predarlarska dati za to armado 20.000 komadov klavne živine. Odposlanstvo je prošilo, naj se preskrbi dovoz z druge strani in tudi Ogrska naj se prite ne k temu dovozu. Govorilo se je t.

o nevdzdržljivih razmerah pri rekviriranju vina.

+ Romunija ima kruha samo še do 15. februarja. Iz Crnovic poročajo, da je Romunija tako izčrpana, da bo imela kruha večjemu še do 15. februarja, kaj bo potem, tega ne ve noben človek. Navaja se, da manjka v Moldavi do približno števila žita 85.000 vagonov. Na rusko pomoč se ni zanašati, pa tudi vsak dovoz je skoro nemogoč zbog sedanjih železniških razmer.

+ Čudna razdelitev sladkorja in petroleja na Notranjskem. Pišejo nam: Verodostojne vesti zatrjujejo, da se znižanje sladkorne kvote od 1/4 na 1/8 kilograma ne bo izvršilo. Navzlic temu pa se na Notranjskem postopa, kakor da bi bilo že izrečeno in izvršeno. Vsa mesta in trgi prejemajo sladkor po 1/4 kilograma na listek, le po deželi nam mora županstvo vsled glavarstvene ukaza nakazati le po 60 dkg na osebo in en mesec. Zeleti bi bilo in priporočljivo, da bi se okrajna glavarstva malo bolj zanimala za svoje ljudstvo in niterverirala pri centrali v Ljubljani za nakazilo večje množine. Ista krivica se godi našim občanom radi petroleja. Za mesec oktober smo prejeli v naši občini cela 2 sode, t. j. 245 kg za 555 družin in pride po računu na eno družino po 1/4 kg, druge polovice večjih posestnikov na 1/2 kg. Za mesec november so nam določeno množino 3 sodov anulirali, za december se sploh nobena duša ne zmeni, tako je prizadeti posestnik brez petroleja že meseca v temi pri svojem delu in polnem hlevu živine. Je li to pravično? — Občani.

Promet novih vlakov na kranjskih progah.

Uradno se razglša: Z dnem 11. februarja stavijo se proti vsakočasemu preključu v promet sledeči osebni vlaki: Proga Jesenice - Ljubljana: Vlak št. 1712 Ljubljana odhaja ob 6. uri 57 minut dopoldne. Jesenice dohod 9:30 dopoldne; vlak št. 1711 Jesenice odhod 8:22 zvečer; Ljubljana dohod 10:46 zvečer.

Proga Ljubljana - Kamnik: Vlak št. 2151 Ljubljana, odhod 7:48 dopoldne, Kamnik dohod 9:02 dopoldne; vlak št. 2158 Kamnik odhod 5:05 popoldne, Ljubljana dohod 6:26 popoldne.

Proga Ljubljana - Bubenjarc: Vlak št. 2213 Ljubljana odhod 8:00 dopoldne, Bubenjarc dohod 1:16 popoldne; vlak št. 2218 Bubenjarc odhod 3:50 popoldne, Ljubljana dohod 9:03 zvečer.

Proga Grosuplje - Kočevje: Vlak št. 2313 Grosuplje odhod 9:10 dopoldne, Kočevje dohod 11:11 dopoldne; vlak št. 2318 Kočevje odhod 5:56 popoldne, Grosuplje dohod 7:45 zvečer.

Proga Kranj - Trzin: Vlak št. 2560 Trzin odhod 7:20 dopoldne, Kranj dohod 8:06 dopoldne; vlak št. 2551 Kranj odhod 8:30 dopoldne, Trzin dohod 9:27 dopoldne; vlak št. 2558 Trzin odhod 6:30 zvečer, Kranj dohod 7:19 zvečer; vlak 2559 Kranj odhod 10:00 zvečer, Trzin dohod 10:55 zvečer.

Nasprotno izostanejo na progi Kranj - Trzin dotedanji vlaki 2562 in 2571.

Prosveta.

— Voljovnik v Osijeku. Veliko slavje je doživel Osijek. Prišel je Voljovnik. Oslekti Hrvatice in Srbi so ga svačeno sprejeli in mu priredili ovacije, kakršnih še ni bilo v Osijeku. Pot v Osijek je bila za pesnika pravi trijumf. V gledališču, kjer so predstavljal dve sliki »Trilogije«, je pozdravil pesnika veliki župan baron Adamović in za njim drugi govorniki. Vsi govori so bili preveč proslave pesnika in ideje jugoslovanskega ujedinjenja. Na komersu v restavraciji »Royal« so peli hrvaške, srbske in slovenske pesmi. Slavila se je spasonosna ideja ujedinjenja Jugoslovancev ob spominu na trpljenje, katero je preživel pesnik-mučnik.

— Ženski Svijet. Prilili smo februarški (2. broj II. godišta) »Ženski Svijet«, mesečnik za kulturne, socialne in politične interese jugoslovanske žene, što ga izdaje i uređuje Zorka Kveder Demetović, s ovim sadržajem: Niklas: Rad za narodno jedinstvo. — Jelka Perić: Žena i politika. — Kasper Meško: Narodni motivi. — Vinka Bulić: O sposobnostima žene. — Marija Palavrić-Castelhuber: Uzgoj arca. — Rikard Katalinić-Jerotev: Sursum corda! — Mira Velikovecka: Zimna sonata. — Božo Lovrić: Čudo. — Zorka Sime Lazić: Kuda ste nagli? — T. S. Bodin: Voljovnikovo pismo. — Maksim Dvorski: Naše žene. — I. R. Gvozda: Tko dolazi u naša sela. — Dr. Gjuro Basariček: Iz sućevih bilježaka. — S. K.: Nekoliko nećuvanih riječi. — A. M.: Lirika u ratu. — Vera Tkalec: Riječ hrvatskim maikama. — Zorka Kasner: Žensko pitanje u Srbiji. — Naša ženska društva: Organizacija i zadaci ženskoga rada u ratu. (Dr. Julka Chlanec-Gjorjević): Zavod sv. Nikolaja u Trstu (Marija Škrinjar). — Mudre riječi. — Bilježice. Godišnja premlata iznosi K 20.—, pojedini broj 2 K. Narudžbe šalju se na uredništvo u Zagrebu, Pantovčak 1/b.

— Češki mesečnik »Ženski Oznor« prihodi v svoji drugi letošnji številki, ki izide okrog 20. februarja. Ks. Meškovo sliko »Mater dolorosa«, ki jo je pisatelj posebe napisal za ta list. Prevod je oskrbel urednik Strakaty. Meško opisuje svoje trpljenje za časa svojega prognanstva, govori o onih, ki bi morali biti mati nas vseh in priznati do zaključka, da nje-govo gorle izžinja v primeri s trpljenjem in boleštvom ene stare mame, ki le nedavno tega s tresočjo roko prinesla njemu čitat list, v katerem se stalo, da je zapadla nekakšni zadnji vrečka njenega kramplja.

nji, kateri sta padla že oba sinova za mater domovino. Urednica tega lista je znana pisateljica gospa Anka Zieglerova, katere dve knjigi »V rožvrtu leta« in »Pisnec« in »Tmy a svitani« sta pravkar izšli že v drugi izdaji. Slovenkam, večim češkega jezika, in našim Čehinjam priporočamo ta list.

Razne stvari.

* Bivši sultan Abdul Hamid umrl. Bivši sultan Abdul Hamid je dne 10. februarja umrl vsled pljučnice.

* Umorjena čarodějka. V neki vasi pri Aradu so naski te dni neko žensko, ki je veljala med ljudstvom za čarodějko, umorjeno v postelji. Morilec jej je zabil velik žebelj v spodnji del telesa.

* Polaki in Hindenburg. Iz Berlina poročajo, da so poljski člani poznane mestne uprave glasovali proti podelitvi posvetva Galensinovi feldmaršalu Hindenburgu. Istotako so odklonili podelitev častnega meščanstva Ludendorffu.

* Železniška nesreča. Iz Magdeburga poročajo, da se je od vlaka med krajema Guxten in Sandersleben odtrgalo par železniških voz, ki so tekli nazaj v Guxten in tam trčili ob blagovni vlak. 17 vojakov je ubitih, 50 težko ranjenih.

* Javna varnost v Kološvaru. Razbojniki neprestano ogrožajo Kološvar in okolico in sicer v taki meri, da so morali sedaj vojak in orožniki obkoliti vse bližnje gozdove, da bi polovili razbojnike. Te dni je bila umorjena žena gostilničarja Abraham in njen 15letni sin. Žločinci so odnesli 16.000 kron in raznih dragocenosti.

* Čehi proti dunajski opereti. Nemško-nacionalni poslanci so vprašali našega ministra radi predstave neke češke opere v dvornem opernem gledališču in se izrekli proti temu, da bi se dajale prednosti delom tujih narodov. Raditega predlagajo »Narodni Listy«, da naj se prežene dunajska opereta iz vseh čeških gledališč v imenu umetnosti, narodne časti in v varstvo čeških gospodarskih interesov.

* Sam sebi je želel sročiti v vojaški suknji. Neki krojač v londonskem East Endu, ki je izdeloval za vlado vojaške suknje, je vtaknil v neko tako suknjo, ko jo je naredil, karto z napisom: »Mnogo sreče onemu, ki bo nosil to suknjo. Čez leto dni je bilo vojaško prebiranje poostreno in tudi tega krojača je zadela usoda, da je bil potrjen za frontno službo in je neki dan moral v vojašnico. Ko je dobil uniformo in segel z roko v žep suknje, je potegnil iz njega karto, katero je bil napisal on pred letom dni, želeč sreče onemu, ki bo nosil to suknjo.

* Zlitenlji vojni milijonar. Neki Hoffmann je ovdaj bil budimpeštanski policiji predsednika velike tovarne za usnje Schuberta radi goljufije. Hoffmann je trdil, da je dobil od Schuberta usnjo v vrednosti 490 tisoč kron. Po čeku je nakazal Schubertu 442.000 kron in 50.000 kron provizije nekega tovarniškemu uradniku. Pri zaslišavanju Schuberta se je dognalo, da je hotel Hoffmann izsiliti od njega pol milijona kron. Zlitenlji vojni milijonar Hoffmann ima sedaj premoženja 2 1/2 milijona kron in posestvo, vredno en milijon. Pred izbruhom vojne je bil učenc pri nekem trgovcu z usnjem.

* Pismo blyše carice Aleksandre. »Gaulois« je objavil pismo, ki ga je pisala blyška ruska carica Aleksandra iz prognanstva prijateljici na Francoskem. Pismo, ki je šlo skozi boljševiško cenzuro, opisuje stanje carskih vjetnikov v Sibiriji. Dogodki so najtežje zadeli carja Nikolaja. Izgubil je svojo nekdanjo bistrost in je postal popolnoma apatičen. Da bi prišel še na prestol, se mu ni ne sanja več. Njegova edina želja je, biti na varnem in v miru. Car je odložil polkovniško uniformo, ki jo je smel nositi in hodi v navadni civilni noši. Pisma piše samo še materi, ki je v Apcečev. Carica se je pa že privadila novemu življenju in se je čisto vdala v usodo. Carica govori tudi o sedanjih ruskih homatijah ter upa, da bodo rešeni prognanstva, kakor hitro bo utihnila bojna tromba.

* Največji vojni hujskač je Hindenburg in tega bi bilo treba obestiti. (Vzklji nemškega igralca Steillava v Celovcu.) Nemški igralec Steillau v Celovcu je v Silvestrovi noči v poznuri v nekem privatnem pogovoru vzkljil: »Največji vojni hujskač je Hindenburg in tega bi bilo treba obestiti.« Dotični gospod, s katerim je govoril, je bil neki finančni uradnik. Ta je o dogodku takoj obvestil svoje nemško-nacionalne prijatelje, ki so to vest hitro razširjali po mestu. Dne 25. januarja so prinesle celovške »Freie Stimmen« notico, da je bil Steillau radi svoje izjave o Hindenburgu v nekem hotelu pozvan na odgovor in na občutljiv način pretepen. Oni razčuljeni pristni Nemci, ki je Steillava pretepel, je bil višji magistratni komisar dr. Novak. »Freie Stimmen« so nato hujskale proti Steillau, da, ako ga gledališki ravnatelj takol ne odpusti, si polše občinstvo samo svojo pravico. Steillau je nato izjavil v vseh lokalnih listih, da je izgovoril one besede nepremišljeno in brez vsakega hudobnega namena, da jih obžaluje in se opravičuje. Tudi gledališki ravnatelj je hotel to zadevo v časopisu javno poravnati. Nato se je pač mislilo, da je stvar poravnana in da se počasi pozablja. Dne 30. januarja je Steillau zopet nastopil v gledališču. Vse je bilo napeto in v šolah so dijakom prepovedali obisk gledališča za ta večer. »Freie Stimmen« poročalo o predstavi: Pričakoval se je gledališki škandal ob zopetnem nastopu osetnega igralca Steillava, kariti kljub javni izjavi in prošnji za opravičilo s strani imenovanega igralca in kljub javni izjavi gledališkega ravnatelja, so sodili štiri krole, da to še ni oravno zadostilo in izražali mnenja, da igralec, ki se prežene kal takega reči o našem narodnem heroju, je za vselej nemogoč na nemškem gledališču v nemškem mestu. Do gledališkega škandala je prišlo, amak do čista dramega, kakršnega smo se bali. Večje število mladih ljudi je pozdravilo pevca, ko je nastopil, s naravnost izidvalnim aplavsom, kateremu so se pridružile tudi številna dekleta in gospe, med njimi posebno neke dame v blyšah v spremstvu oficijev. To, kar je Steillau v poznuri noči govoril in besede obžaloval, to so hoteli očrtno odobriti ti mladi ljudje in nar histerično glasnimi ženskami. — Priznati moramo, da je s tem ovrnjenim celovška tragedija kar najprejnejše vključena.

* »Ženski Svijet«. Prilili smo februarški (2. broj II. godišta) »Ženski Svijet«, mesečnik za kulturne, socialne in politične interese jugoslovanske žene, što ga izdaje i uređuje Zorka Kveder Demetović, s ovim sadržajem: Niklas: Rad za narodno jedinstvo. — Jelka Perić: Žena i politika. — Kasper Meško: Narodni motivi. — Vinka Bulić: O sposobnostima žene. — Marija Palavrić-Castelhuber: Uzgoj arca. — Rikard Katalinić-Jerotev: Sursum corda! — Mira Velikovecka: Zimna sonata. — Božo Lovrić: Čudo. — Zorka Sime Lazić: Kuda ste nagli? — T. S. Bodin: Voljovnikovo pismo. — Maksim Dvorski: Naše žene. — I. R. Gvozda: Tko dolazi u naša sela. — Dr. Gjuro Basariček: Iz sućevih bilježaka. — S. K.: Nekoliko nećuvanih riječi. — A. M.: Lirika u ratu. — Vera Tkalec: Riječ hrvatskim maikama. — Zorka Kasner: Žensko pitanje u Srbiji. — Naša ženska društva: Organizacija i zadaci ženskoga rada u ratu. (Dr. Julka Chlanec-Gjorjević): Zavod sv. Nikolaja u Trstu (Marija Škrinjar). — Mudre riječi. — Bilježice. Godišnja premlata iznosi K 20.—, pojedini broj 2 K. Narudžbe šalju se na uredništvo u Zagrebu, Pantovčak 1/b.

* Češki mesečnik »Ženski Oznor« prihodi v svoji drugi letošnji številki, ki izide okrog 20. februarja. Ks. Meškovo sliko »Mater dolorosa«, ki jo je pisatelj posebe napisal za ta list. Prevod je oskrbel urednik Strakaty. Meško opisuje svoje trpljenje za časa svojega prognanstva, govori o onih, ki bi morali biti mati nas vseh in priznati do zaključka, da nje-govo gorle izžinja v primeri s trpljenjem in boleštvom ene stare mame, ki le nedavno tega s tresočjo roko prinesla njemu čitat list, v katerem se stalo, da je zapadla nekakšni zadnji vrečka njenega kramplja.

Darila.

Za darovalni sklad »Domovine« je nabrala vesela družba v Kranju 43 kron. Hvala hvala!

»Domovini« je darovala rodbina c. kr. poštnega kontrolorja Vrtočca 10 K, mesto venca na krsto gosp. Avgusta Štamcarja. Srčna hvala!

Darilo. Gospod Fran Počkar, lastnik Kino - Ideal, je podaril za oslepele ljubljanske vojaške 30 K.

Darilo. Gospod Tomaž Bisliji, gostilničar in posestnik daroval je za Ljubljano zavetnico za revno bolako mladino znesek 300 K.

Za dr. Krekov spomenik so darovale begunka s Primorskega, sedaj v Ollersdorfu na Nizje - Avstrijskem, 9 K, in sicer: Franciška Ferligoj 5 K, Franciška Vizin 2 kron in Ana Celj 2 K. Blagim darovalkam iskrena hvala!

Darilo. Gospod odvetnik dr. Anton Švigelj in gospod veletrgovec Josip Zidar sta poklonila iz neke vrtnice provizije 100 kron aprovizacnemu zakladu za prehrano najubožnejših slojev. — Gospa inženirja soproga Marija Turnšek je darovala 20 kron za mestne ubožce.

Dijaki kuhinji v Celju sta darovala gosposda: Josip Cernič 70 K in J. Janežič 40 K skupaj 140 K, o priliki poroke gospičice Mimi Janežič iz Bizelskega z gosp. Josipom Cerničem, trgovcem iz Sv. Petra pod Svetimi gorami. Iskrena hvala v imenu učeče se mladine! Živeli posnemalci!

Za goriške begunce: Gosp. Fran Strunkelj, trgovec v Grahovem ob Bači, je daroval za male begunske otroke 50 K. — Gosp. Ignacij Obrstar, stanujoč v Mozolju na Dolenskem, je poslal Posredovalnic za gorške begunce 19 K 77 vin, prispevek za onotnega prebivalstva v pomoč najpotrebnejšim ob novem letu. — Blagim gg. darovalcem izreka Posredovalnica iskreno hvalo.

Družbi sv. Cirila in Metoda je poslala gđc. I. Zupančič iz Smarja pri Jelšah 58 K 20 v nabralih v nabiralniku i. s. v gostilni Perlinec K 51.—, v gostilni Hablan K 720.—. Ob odhodnici iz laškega bojišča nabral je za G. M. D. g. poročnik Lujo Cančer K 130.—, Moška C. M. podružnica v Mariboru je nakazala iz nabiralnika v Narodni domu K 5.— in K 41. 49 in narodnega davka za mesec prosinca K 2750.—. Ob priliki begunske poroke g. Ivo Pahorja z g. Gančl roj. Murovec nabral se je v veseli družbi v Medvodah K 50.—. G. Fran Gornik iz Rakke je poslal K 53.— nabralih na dražbi za 1 komad posebne vrste vojni papirski. — V veseli družbi je nabral g. Franc Bogataj iz Zelenikov za Družbo K 40.—.

Moška C. M. podružnica v Krškem je nakazala K 65.— in s. ob praznovanju blažnikove zaroke nabralo K 40.—, na zenitovanju njegove služkinje se je nabralo K 25.— in g. P. Ciričeva 1 K za hlebeček kruha. — Omizje pri Adam Kinculu v St. Jurju ob J. z. je nabralo za C. M. D. K 14.—. — G. Ivanka Jurca, hotelirka v Postolni je darovala K 8.— mesto venca na krsto nečakinja Vidi Paternostrov. Hvala!

Prostovoljni prispevki za vdovski in sirotinski sklad c. kr. Črnovol. okraj. poveljstva št. 27 v Ljubljani.

Glasom poročila upravnega odbora so dospeli temu, skladu sledeči denarni prispevki v mesecu januarju 1918: XXI. izkaz: Franc Kutin, trgovec, Postojna, 20 K; Josip Svetelšek, domobran. ev. oficijal, Litija, 550 K; Davorin Rovšek, fotograf, Ljubljana, 10 K; Franc Ksav. Azman, Javornik, 40 K; A. Busic, stotnik, 50 K; dr. Josip Tičar, višji zdravnik, 40 K; zbirka ob. urada Gradac, 8 K; Franc Saler, fin. straže respicijent, Metlika, 2 K; Oton Seydl, zobotehnik, Ljubljana, 280 kron.

Kranjsko deželno društvo c. kr. avstrijskega zaklada za vojaške vdove in sirote ter za varstvo otrok in oskrbo mladine v Ljubljani.

Društvo so nadalje pristopile naslednje osebe, društva, korporacije in tvrdke kot udje:

1. Kot »ustanovniki« z enkratnim zneskom po 500 kron: Franc Garzaroli pl. Thurnlack, občinski predstojnik, Senožeče; dr. Viktor Gregorič, okrožni zdravnik, Ilirska Bistrica; Maks Fischer, graščak v Ilirski Bistrici; Anton Žnidaršič, tovarnar, Ilirska Bistrica; Rudolf Valenčič, tovarnar, Trnovo; Alojzij Urbančič, posestnik parnih žag, Bač; Kmetijsko društvo v Vipavi.

2. Kot »utemeljitelji« z enkratnim zneskom po 200 K: Ivan Zelen, Senožeče 187; Anton Suša, Senožeče 165; Leonhard del Linz, Razdrto 16; Roza Arko, Senožeče 175; Ludvik Micheli, Razdrto 41; Franc Dekleva, Gornje Lezeče 24; Antonija Garzaroli pl. Thurnlack, Razdrto 63; Hinko Suša, Senožeče 159; Ivan Franetič, Dolenja vas 15; Jožef Meden, Senožeče 54; Maks Dekleva, Britof 1; Ivanka Debevc, Slavinje 13; Jožeta Krebš, Sajevoče 10; Franc Suša, Senožeče 159; Marija Zelen, Senožeče 62; Anton Posega, Strane 11; Karol Premur, Veliko Ubeljsko 42; Jožef Klanta, Landol 39; Peter del Linz, Hrušnje 23; Ivan Santelj, Gorice 16; Anton Ferkat, Rakulik 10; Marija Celj, Smihelj 30; Karla Dušnik, Hrenovice 36; Franc Novak, Britof 13; Filip Kavčič, Razdrto; Ivan Premerl, Strane 13; Ivan Obreza, Gornje Lezeče 17; Vidic Ignacij, Petelinje 60; Adolf Jurca, Postojna 79; Vladimir Geržina, St. Peter 57; Peter Kraigher, Hraščje 11; Franc Avcin, Trnje 38; Franc Dekleva, Slavinja 66; Kristian Kanalc, Prestranek 8; Anton Križaj, Orehek 29; Pavel Renko, Nadanjeselo 34; Anton Srebot, Gornja Košana 63; Teodor Dekleva, Postojna 124; Jakob Morel, Hraščje 11; Alojzij Kobal, Studeno 76; Jakob Valenčič, Nadanjeselo 33; Matija Zafred, St. Peter 56; Ivan Stefin, Zalag 27; Alojzij Rebec, Rodnovo vas 39; Jožef Ambrožič, Nadanjeselo 33; Ivan Sajovic, Stara vas 15; Franc Sever, Postojna 78; Franc Geržina, Veliki Otok 10; Anton Berne, Selce 68; Marija Ambrožič, Nova Sušica 24; Franc Samsa, Voljeje 11; Leonoid Dolgan, Gornja Košana 65; Ivan Kranjc, Cenko 12; Leonoid Dekleva, Buje 1; Jožef Medica, St. Peter 76; Antonija Samsa, Sturije 7; Marija Jomšek, Lože 21; Franciška Semenič, Podgraja 41; Ivan Pregelj, Podkralj 70; Ivan Med. Vrnava, Ivan Krhne, Gradisce 56; Anton Uršič, St. Vid 3; Julijana Schwickert, Vrnava 264; Oregor Trkman, Podkralj 31; Kristina Premur, St. Vid 104; Franc Naberežnik, Podkralj 9; Eugen Payer, Sturije 4; Franc Silvester, Vrnava 33; Franc Volk, Velikopolje (Vrhnika); Albert Domladt, velenjski posestnik, Ilirska Bistrica; Vinko Sret, trgovec, Ilirska Bistrica; Franc Staroc, trgovec, Ilirska Bistrica; Jožef Domladt, ve-

leposestnik, Ilirska Bistrica; Anton Fatur, trgovec, Prem; Jožef Verbič, posestnik, Ilirska Bistrica; Jožef Repinc, posestnik, Prem; Jožef Samsa, tovarnar, Ilirska Bistrica; Ivanka Novak, hotelirka, Ilirska Bistrica; Ivan Benigar, posestnik, Trnovo; Ivan Urbančič, posestnik, Trnovo 84; Jožef Cucek, posestnik, Knežak; Jožef Perkan, mesar, Trnovo; Anton Zidar, posestnik, Topolce 1; Jernej Sedmak, posestnik, Koritnice; Franc Beniar, posestnik, Trnovo; Jožef Tomšič, gostilničar, Il. Bistrica; Jožef Brinšek, trgovec, Trnovo; Ivan Perkan, posestnik, Trnovo; Jožef Hrovatin, posestnik, Trnovo 15; »Hranilnica in posojilnica Trnovo«; Ivan Tomšič, posestnik, Il. Bistrica; Terezija Golob, posestnica, Mala Bukovica 32; Marija Petkovšek, trgovka mešanega blaga, Trnovo 118; »Kmetijska hranilnica in posojilnica« v St. Petru; »Hranilnica in posojilnica« v Vipavi; »Hranilnica in posojilnica« v Sturijah; »Posojilnica Slap«; »Posojilnica za il. bistriški okraj«, Il. Bistrica; Anton Abram, župnik v Košani; aprovizacija v Košani; pomožni urad v Košani; Anton Skuk, trgovec, Vipava; Ferdinand Spilar, trgovec, St. Peter; Andrej Fajdiga, posestnik, Mali Otok; Jožefina Wassmayer, hotelirka, Vipava; Stefan Furlan, gostilničar, Manče; Ivan Dekleva, trgovec, Britof; Ivan Zupan, župnik, Hrenovice; Jakob Dovgan, občinski predstojnik, Košana; Ivan Sajovic, občinski predstojnik, Podkraj; Franc Stibili, občinski predstojnik, Sturije; Jožef Renar, občinski predstojnik, Lože; Franc Bizjak, občinski predstojnik, Col; Ivan Mislje, občinski predstojnik, Goče; Ivan Marc, posestnik mlinov, Planina; Marija Lenger, Zire 54; krajevna skupina Ljubljana avstr. državnih društev bančnih in hranilničnih uradnikov v Ljubljani; Karol Kobl, lesni trgovec v Ljubljani; Alojzij Domčič, St. Peter-Zagorje (z zneskom 300 kron).

3. Kot »prispevaljoči člani«: Anton Skala, nadučitelj v Vipavi; Ivan Kmet, župnik, Vojsko; dr. Lovrenc Tretter, c. kr. gimn. ravnatelj, Ljubljana; Franc Savjovic, trgovec, Medvode; Karol Hlede, trgovec, Seneberje 42; Jakob Dimnik, občinski predstojnik, Marija Devica v Polju 7; Franc Petrovič, posestnik, Borovnica 84; Franc Majdič, c. kr. živnozdravnik, Logatec; Leopoldina Pelhan, Zire; Katarina Kopše, Zire 4; Franciška Starman, Stara vas (obč. Zire); Milan Wacha, mag. pharm. lekarnar, Metlika; Ivan Trampus, trgovec, Metlika; Otmar Sturm, trgovec, Metlika; Ivan Hutter, c. kr. okrajni sodnik in sodni predstojnik, Metlika; Jožef Fleischmann, vodja mestne župnije Metlika; občinski uradi: Lož, Črni Vrh, Cerklje, Spodnji Logatec, Hotederska, Čekovnik in Bloke (n. Nova vas pri Raketu); Ivan Zakotnik, občinski predstojnik, Gornja Siska (s zneskom 20 kron).

Darovali so društvu: enkratni znesek po 2000 kron: Kranjska hranilnica v Ljubljani in upravni svet delniške družbe Stahlwerke Weissenfels v Beli peči. Enkratni znesek po 100 kron: Leopold Cehovin, Mahničje 11; Franc Volk, Slap 108; Leopold Terčelj, posestnik, Erzelj 1; Jakob Novak, Dolenje Vreme 26; Ivan Papež, nadporočnik pri c. kr. črnovojniškem polku št. 155; Rafael Premur, posestnik, Vipava; Anton Zadnik, Senožeče 179; Antonija Zelko, Ribnica; Ivan Jurca, Gorenje 5 Ivan Kastelic, Gornja Košana 66; Jožef Benigar, Nova Sušica 26; Ivan Penko, Palčje 29; Marija Petelin, St. Peter 23; Marija Sever, Predjama 2; Matija Fatur, posestnik, Knežak 85; dr. Alojzij Žnidaršič, c. kr. notar, Il. Bistrica; Anton Tomšič, posestnik, Bač; Andrej Urbančič, posestnik, Knežak 68; Ivan Mesesnel, posestnik, Vipava 48; Anton Vičič, posestnik, Zarečica 4. Enkratni znesek po 50 kron: šolsko vodstvo Bukovice; nadporočnik Kobl, vojna pošta 279; Anton Hočevar, Ljubljana (hotel »Union«); »Slovensko katoliško izobraževalno društvo Dolenja vas pri Ribnici; Ivan Pangerc, Manče; Anton Zarnik, deželni živnozdravnik, Trnovo; Leopold Dekleva, občinski predstojnik, Britof; Stana dr. Sturmova, St. Peter na Krasu; Mihael Cepirlo, Kal 11; Jakob Cergolj, Suhorje 21; Ivan Nadoh, Ostrožno brdo 43; Jožef Volk, Suhorje 27; Jožef Lovrenčič, posestnik, Harije 10; Jožef Sterle, posestnik, Koritnice; Andrej Samsa, posestnik, Spodnji Zemon 50; Antonija Stemberger, mesarica, Trnovo; Alojzij Stadler, Zarečje; Anton Boštjančič, posestnik, Harije 44; Franc Renko, posestnik, Ilirska Bistrica 134; Anton Boštjančič, posestnik, Harije 16; Ivan Volk, posestnik, Zarečica 5; Anton Volk, posestnik, Velika Bukovca 2; Aleksander Spilar, posestnik, Koseze; — enkratni znesek po 40 K: šolsko vodstvo Primorskovo; Mihael Prosen, posestnik, Vrbaica; Ana Vičič, posestnica, Ilirska Bistrica 71; Fani Valenčič, zasebnica, Trnovo; Franciška Habjan, mesarica, St. Peter na Krasu; — enkratni znesek po 20 K: šolsko vodstvo Buševa vas; Margareta Penko, posestnica, Parje 20; Anton Stefančič, posestnik, Jablanice 17; Franc Brožič, posestnik, Vrbaica 3. — Nadalje so darovali šolska vodstva: Cemešnik 101 K, Toplice pri Zagorju 170 K 20 v, St. Rupert 106 K 31 vin, Leskovec pri Krškem 93 K 50 vin, Raka 81 K 62 vin, Poljsnik 70 K 55 vin, Sv. Trojica pri Dobu 69 K 22 vin, Mirnapeč 51 K 82 vin, Breznice, p. Zirovnica, 38 K 17 vin, Sava, juž. kol. 38 K, Dole 37 vin, 30 vin, St. Jurij pod Kumom 32 K 30 vin, Sv. Križ pri Kostanjevici 23 K, Svibno 21 K 40 vin, Kal pri St. Janžu 20 K 40 vin, Zameško pri Raki 28 K 36 vin, Boštanj ob Savi 19 K 84 vin; vodstvo deške in dekleške ljudske šole v Kočevju 19 K 50 vin, Šmarjeta 18 K; Veliki Podlog 17 K; Vel. Lašče 16 K; Orehovec pri St. Jerneju 15 K 70 vin; Hohenegg pri Kočevju 13 K 40 vin; Lienfeld pri Kočevju 13 K 22 vin; Cerklje 10 K 57 vin; Brusnice 9 K 40 vin; Čatež ob Savi 7 K 40 vin; Trzin pri Mokronogu 7 K; vodstvo dekleške ljudske šole v Kočevju 6 K 90 vin; Stranje pri Kamniku 5 K; Bučka 6 K; Dobovec pri Trbovljah 15 K; Zažar pri Vrhniki 6 K 76 vin; Novi kot 5 K; c. kr. rudniško ravnanstvo, Ljubljana, 405 K 21 vin; c. kr. poštitsko ravnanstvo, Ljubljana, 343 K 85 vin; c. kr. deželni šolski svet, Ljubljana, 249 K 68 vin; c. kr. davčni urad, Brdo, 586 kron 69 vin; c. kr. drž. realka, Idrija, 115 kron; c. kr. davčni urad, Kamnik, 106 K 18 vin; c. kr. okrajna sodnja, Vršna gora, 212 kron; županstvo Senožeče 51 K 18 vin; uradniki c. kr. okrajne sodnje, Ljubljana, 62 K; c. kr. okrajna sodnja, Ribnica, 63 K; c. kr. okrajna glavarstvo, Kamnik, 42 K 07 vin; c. kr. okrajna sodnja, Mokronog, 34 kron; c. kr. okrajna sodnja, Kostanjevica,

33 K; c. kr. drž. gimnazija, Novo mesto, 31 kron 20 vin; Anton Debevc, Goče 82, 30 K; c. kr. okrajna sodnja, Črnomelj, 29 K 19 v; upravništvo »Slov. Narod«, »Ljublj. Zvo-na« in »Slov. Doma« v Ljubljani, 28 K 50 v; c. kr. okrajna sodnja, Radeče, 27 K 59 vin; c. kr. okrajna sodnja, Kočevje, 25 K; Jožef Tomšič, posestnik, Podstenje 6, 25 K; Jožef Primc, posestnik, Velika Bukovica 27, 25 K; c. kr. okrajna sodnja, Žužemperk, 22 kron; Antonij Margon, Trnje, 15 K; c. kr. okrajna sodnja, Postojna, 14 K; Ciril Uršič, Ilirska Bistrica, 10 K; c. kr. okrajna sodnja, Metlika, 9 K; c. kr. okrajna sodnja, Trebnje, 6 K 75 vin; Stefan Jenko, župni vikar, Podgraje, 5 K; Jožef Tekavčič, c. kr. okrajni sodnik, Mokronog, 4 K; baronica Beatrix Gager - Auersperg, Mokrice, 2 K.

Upravništvu naših listov so poslali:

Za »Ciril - Metodovo društvo«: I. Poč iz Pulja 2 K, mesečni prispevek, Avg. Tominc, praporščak, Globoko pri Brežicah 10 K, zbirka, Vidmar Tonka iz Ljutomerja 17 K, ga. Elia Guštin iz Metlike 5 K, v spomin pokojnega očeta, narodna čitalnica v Ptuj 200 K, iz zabavnega večera v »Narodnem domu« v Ptuj 2 dne 2. svečana letos, dijaki A. B. 5 K, ga. Marija Cvančarova, tu 10 K, na čast spominu g. Fr. Kalmusa in dr. Brencu, tu 12 K. Skupaj 261 K.

Za »dr. Krekov spomenik«: Kristjan Bendaž in France Kralj iz bojišča 10 K, dr. Gorican iz Slov. Bistrice 90 K, zbrala vesela družba v gostilni Gunčar na Gor. Bistrici, narodna čitalnica v Ptuj 152 K, iz zabavnega večera v »Narodnem domu« v Ptuj 2 dne 2. sveč

Jadranska banka, Trst.

Vabilo

na

subskripcijo.

Izredni občni zbor delničarjev Jadranske banke, ki se je vršil dne 20. januarja t. l., sklenil je povišati delniške glavnice od K 12,000.000.— na K 20,000.000.— ter je pooblastil upravni svet, da prevede to povišanje.

Na podlagi tega pooblastila sklenil je podpisani upravni svet, da izda naenkrat

20.000 delnic po K 400.— nominalne vrednosti

dvigajoč s tem delniško glavnico za

K 8,000.000.—

na skupnih **K 20,000.000.—** in to po sledečih pogojih:

1. Delnice VIII. emisije participirajo na uspehih družbe z isto pravico od 1. januarja 1918 dalje kakor stare delnice.

2. Opcijska pravica pripada imetnikom starih delnic, kateri morejo dobiti za tri stare delnice dve novi po prvenstveni ceni od K 500.—. Delničarji, ki želijo izvršiti opcijsko pravico, morajo položiti plašče delnic pri enem zavodu, ki so navedeni kot subskripcijsko mesto.

3. Neoptirane delnice ostanejo na razpolago delničarjev in ostalih subskribentov po ceni od K 600.—.

4. Predbeležba in popolno vplačilo delnic se mora izvršiti med 1. februarjem in 1. marecem t. l.; v istem roku se mora izvršiti tudi opcijska pravica.

5. Pravica repartitije neoptiranih delnic gre upravnemu svetu, pri čemer se bodo vzeli v obzir posebno sedanji delničarji, ki so izvršili opcijsko pravico in podpisali nadaljnje delnice.

6. V slučaju, da bo pri repartitiji subskribentu dodeljeno manjše število delnic kot jih je podpisal, se mu povrne preveč vplačana svota.

7. Kurzni dobiček nove emisije pripada po odbitku stroškov in emisijskih pristojbin rezervnemu skladu zavoda.

8. Subskribira se pri sledečih zavodih:

- Jadranska banka v Trstu in njene podružnice na Dunaju (I. Tegetthoffstrasse 7-9), v Dubrovniku, Kotoru, Ljubljani, Metkoviću, Opatiji, Splitu, Šibeniku in Zadru;
- Banka i štediona za Primorje na Sušaku in njene podružnice v Bakru in na Rijeki;
- Prva Hrvatska štedionica v Zagrebu in njene podružnice v Bjelovaru, Brodu n. S., Cirkvenici, Delnicah, Djakovu, Karlovcu, Kraljevcu, Novi Vinodolski, Osijeku, Požegi, Rijeki, Senju, Sisku, Sv. Ivanu Zel., Varaždinu, Vel. Gorici, Vinkovci, Virovitici, Vukovaru in Zemunu.
- Hrvatska centralna banka za Bosnu i Hercegovinu v Sarajevu in njene podružnice v Mostaru in D. Tuzli.
- Srpska banka v Mostaru.
- Živnostenska banka, podružnica na Dunaju.

Trst, dne 1. februarja 1918.

Upravni svet Jadranske banke.